

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 604

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Ἐν Ἀθήναις, 2 Φεβρουαρίου 1892

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις. " 8.50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ρωσίᾳ. ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήτσου Χατζοπούλου: Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, διήγημα. — Γεωργίου Πραδέλ: ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ, δραματικὸν μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις: ΙΣΠΑΝΙΑ.—ΠΟΛΥ ΠΛΟΥΣΙΑ, διήγημα κατὰ τὸν Paul Bonhomme, ὑπὸ Ἀιδώπου.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΤΗΝ 31^{ΗΝ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1891

τοῦ Ζ' ἔτους τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ κκ. Συνδρομηταὶ ἡμῶν ν' ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν τοῦ τρέχοντος Η' ἔτους, ἐπίσης καὶ οἱ ὀλίγοι καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν τοῦ παρελθόντος.

Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀποτείνομεν καὶ πρὸς τοὺς κκ. ἀνταποκριτὰς ἡμῶν, ὅσοι μέχρι τοῦδε δὲν ἀπέστειλαν τὴν ἐξῶφλῆσιν τοῦ λογαριασμοῦ τῶν. Εἶνε καιρὸς πλέον.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Μήπως δὲν εἶχε μάτια αὐτὸς νὰ ἰδῇ τὸν κίνδυνον τῆς κόρης του, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἐκεῖ καθ' ἡμέραν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του; Ἄν ἐπιστεύσουν εἰς τὴν μετάθεσιν τόσοσὸν τὸ καλλίτερον. Ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτὴ ἀπὸ τὸ κατηραμένον ἐκεῖνον τόπον, ὅστις θ' ἀναζωπυρῇ κάθε στιγμή τὸ τραῦμα τῆς θυγατρὸς του, μοῦ φαίνεται, ὅτι εἶνε τὸ μόνον φάρμακον. Μάτια ποῦ δὲν βλέπονται, γλήγωρα λησμονιῶνται, καὶ ἴσως μὲ τὸν καιρὸν παρέλθει ἡ αὐτὴ φαντασιοπληξία τῆς Μαρίας.

Ἄλλὰ σὰν πολὺ εὐκολοεξήγητον, θαρρῶ, αὐτὴν τὴν λογικὴν. Αὐτὸ τὸ τελευταῖον γράμμα της δὲν ἐπιτρέπει τοιοῦτους λογισμούς... ἡ ἀλήθεια εἶνε ξηρά, μὰ ριζωμένη βαθειά. Τὸ κορίτσι μ' ἄλλα λόγια ἀγαπᾷ διαβολεμένα!, κ' αὐτὴ ἡ διάψευσις τῶν ἐλπίδων της μὲ τρομάζει περισσότερο ἀφ' ὅτι τὸ λέγουν τὰ χεῖλη μου... Οὐφ! Τί νὰ κάμω!, τί νὰ κάμω!.. θ' ἀφήσω νὰ παρέλθῃ μιὰ ἐβδομάδα, τὸ πολὺ καὶ δύο, χωρὶς νὰ τῆς γράψω.

Ὅτι εἶδος γράμμα καὶ ἂν τῆς γράψω τόρα, θὰ τὴν πειράξῃ τρομερὰ στὰ νῦρα· εἶνε τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ ἔρριπτα ἓνα δεμάτι ξύλα ἐπὶ φωτιά..

Καὶ ὡς τότε πιστεύω νὰ κατορθωθῇ κ' ἐκείνη ἡ μετάθεσις, δὲν ἔχει δυσκολίας αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, κ' ἐλπίζω κ' ἐγὼ

ν' ἀποδώσωμεν ὀπίσω τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν χαρὰν εἰς τὸ καυμένο τὸ κορίτσι...

ΙΑ'

Ἀγαπητὴ ἐξάδελφε!

Φαντάσου τὴν ἐκπληξίν μου σήμερα τὸ πρωί, ἐνῶ ἐκαθήμενη σιωπηλή, καὶ μονάχη εἰς τὴν αἴθουσαν, μπαίνει ὁ μπαμπᾶς, μ' ἓνα πονηρὸν μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη, καὶ μοῦ ἐγχειρίζει ἓνα γράμμα, ἐνῶ ἀπεσφράγιζε συγχρόνως ἓνα ἰδικόν του, καθήμενος παρὰ τὸ πλευρόν μου. Ἀνετινάχθηκα ἀπὸ τὴν θέσιν μου. Ἡ ἐπιστολὴ ἐχρονολογεῖτο ἐκ Πρεβέζης, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τῆς ἐπιστολῆς μοῦ ἦτο ἀγνωστος, πρᾶγμα ποῦ μ' ἀνησύχησε περισσότερο ἀφ' ὅτι θὰ ἐχαιρόμην ἂν ἦτο ἰδικόν του. Ἰπέθεσα κανένα δυστύχημα, κ' ἡ χεὶρ μου ἔτρεμεν ὄλη, μὴ τολμῶσα ν' ἀποσφραγίσῃ τὸν φάκελλον. Ὁ μπαμπᾶς ὅστις μ' ἐκύτταζε διὰ τῆς ἄκρης τοῦ ὀφθαλμοῦ του, μοῦ ἀρπάζει τὸ γράμμα, σχίζει τὸ κάλυμμά του, καὶ μοῦ λέγει θέτων τὴν ἐπιστολὴν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

— Δὲ θὰ σὲ φάη, τρελλοκόριτσο, διάβασέ το ἐπὶ τέλους!!

Ρίπτω μιὰ ματιὰ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ἥτις ἦτο ἀρκετὰ ἐκτενὴς καὶ βλέπω ὅτι ὑπεγράφετο ὁ διηγηματογράφος... Ἀνέπνευσα καὶ ἐδιάβασα ὄχι μ' ὀλίγην συγκίνησιν τὰς ἀκολουθοῦσας γραμμάς, τὰς ὁποίας ὁ γράφων φαίνεται ὅτι εἶχε καταβάλλῃ μεγάλην προσπάθειαν νὰ τὰς σύρῃ, ὅσον τὸ δυνατόν εὐδιακρίτους, ἂν καὶ εἰς τινὰ μέρη δὲν ἠμπόρεσα νὰ βγάλω λέξι..

«Δεσποινίς!

Ἀπὸ τὴν βραδυὰν τῆς ἐπιβιβάσεώς μας εἰς τὴν Ἰθάκην, παρῆλθον, ἂν δὲν ἀπατώμαι, δέκα καὶ πλέον ἡμέραι. Πιστεύω νὰ μὲ συγχωρήσητε ὑμεῖς, ἥτις ὑπῆρξατε τόσο καλὴ δι' ἐμέ, καθὼς καὶ ὁ ἀξιότιμος πατήρ σας, διὰ τὴν βραδυότητα, ἣν ἐδειξα τοῦ νὰ σὰς γράψω. Ὅταν μάθητε ὅτι ὁ κατήραμένος ἐκεῖνος πυρετός μ' ἐκράτησε μέχρι τῆς χθὲς ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐδῶ ἀφίξεώς μας εἰς τὴν κλίνην, δὲν θὰ ἐξκολουθήτε βέβαια νὰ μνησικακῆτε εἰσέτι ἐναντίον μου.

Ἄλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ Πρέβεζα θὰ μ' ἀποδώσῃ ἐντελῶς τὴν ὑγείαν μου· διότι ὁ ἰατρός ὅστις μὲ παρεκάλει νὰ σὰς χαιρετίσω βαθύτατα εἰς τὴν ἐπιστολήν μου, παρετήρησε μεγίστην ὑφῆσιν ἐν τῇ νέᾳ αὐτῇ ὑποτροπῇ τοῦ πυρετοῦ.

Σὰς βεβαιῶ, ἀγαπητῆ δεσποινίς, ὅτι ὅλοι ἐθλίβημεν μεγάλως ἐκ τῆς αἰφνιδίου αὐτῆς ἀναχωρήσεώς μας, καὶ δὲν παύομεν νὰ ὀμιλῶμεν περὶ ὑμῶν καθ' ἑκάστην στιγμὴν. Τὰ μικρὰ ἰδίως ἔχασαν ὅλην τὴν εὐθυμίαν των καὶ τὴν παιδικὴν ἀφέλειάν των.

Ὁ Γιωργάκης, μὰς λέγει σιωπηλῶς πάντοτε, ὅτι κἄτι τοῦ λείπει, κἄτι ἔχασε, ποῦ δὲν ξέρει πῶς νὰ τὸ ὀνομάσῃ κ' αὐτός, ἐνῶ ἡ Χρυσούλα συσπείρεται πάντοτε ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ πατρὸς τῆς καὶ κλαίει, κλαίει σιγαλὰ.

Ὅλοι σὰς ἐπικαλούμεθα καὶ σὰς ζητοῦμεν νὰ ἔλθητε. Διότι πιστεύω ὅτι θὰ σπεύσητε ν' ἀπολαύσητε τὴν ὠραίαν αὐτὴν ἐξοχὴν τώρα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου, καὶ νὰ μὰς ἀνακουφίσητε πολὺ διὰ τῆς ἀγαπητῆς παρουσίας σας. Ὁ κ. Μίχος μού εἶπε σήμερον, ὅτι ἔγραψεν εἰς τὸν μπαμπᾶ σας, καὶ σὰς προσκαλεῖ νὰ ἔλθητε τὴν προσεχῆ Δευτέραν μὲ τὸ ἀτμόπλοιο τῆς Κυριακῆς.

Δὲν ἐτόλμησε νὰ γράψῃ ἀπ' εὐθείας πρὸς ὑμᾶς, ἐκ φόβου μήπως μνησικακῆτε κατὰ τι ἐναντίον του, καὶ δὲν θελήσετε νὰ ἔλθητε.

Μὲ παρεκάλει κ' ἐμὲ ἰδιαιτέρως νὰ σὰς παρακινήσω ν' ἀφήσητε δι' ὀλίγας ἡμέρας τὸ ἐπαρχεῖον καὶ νὰ ἔλθητε. Θὰ ἠρχόμην ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ σὰς κάμω συνοδείαν ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν μού τὸ ἐπέτρεψεν ὁ ἰατρός μου, ἐπειδὴ ἡ ὑγεία μου καθὼς κ' ὑμεῖς γνωρίζετε ὅμοι! εἶνε τόσο ἀκροσφαλῆς.

Ἔλθετε λοιπόν, ἀγαπητῆ δεσποινίς, ἔλθετε διὰ νὰ σφιγξῶ τὴν χεῖρά σας, καὶ τὴν τοῦ ἰατροῦ μαζί, μίαν φορὰν ἀκόμη, καὶ νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῆς ψυχῆς μου, δι' ὅσας ἀδελφικὰς περιποιήσεις ἐπεδαψιλεύσατε εἰς ἐν ἀσθενικὸν παιδίον.

Εἶνε τόσο μαγικὸν τὸ ταξεῖδι τοῦ Ἀμβρακικοῦ, καὶ θὰ σὰς φανοῦν τόσο ὠραῖα αἱ ὄχθαι τῆς Ἀκρονανίας καὶ τῆς Ἠπείρου, ὥστε θ' ἀποκομίσητε τὰς γλυκυτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

Θὰ ἴδητε ἀπὸ μακρὰν, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἀφροσπεφάνωτον θάλασσαν, ἐκ νέου τὸ χωριδίον τοῦ Ἀράπη, ὅπου διήλθωμεν τόσο εὐτυχῆ μίαν νύκτα καὶ μίαν ἡμέραν, καὶ ὅπου ὁ

κακὸς μου δαίμων διατάρχεε τὴν ζωρότητα τῶν ἐντυπώσεών σας, μὲ τὸν ἀλησημόνητον ἐκεῖνον πυρετόν.

Θὰ ἴδητε κατόπιν τὸ Μενίδι, τὸ ἐπίγειον αὐτὸ τῆς Ἄρτης, τὴν Βόνιτσαν, μὲ τοὺς καινουργεῖς οἰκίσκους τῆς καὶ τὸ ἐνετικὸν φρούριόν τῆς, λουμένην εἰς τὰ νερά τοῦ κόλπου, κ' ἀναλαμβάνουσαν κάθε στιγμὴν τὴν δροσερότητα καὶ τὴν χάριν τῆς παρθενίας, ὡς ἡ ἀρχαία θεὰ ἐν τῇ πηγῇ ἐκείνῃ τῆς Στυγὸς κατὰ τοὺς παλαιούς εὐτυχεῖς χρόνους.

Θὰ διέλθητε διὰ τῆς Σαλαῶρας κατόπιν, ὅτε θὰ εἰσθε πλέον εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἡρίων τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ μετὰ σύντομον πλοῦν θὰ καταπλεύσητε πρῶι-πρῶι εἰς τὴν Πρέβεζαν, ὅπου θὰ εὐρητε πᾶν ὅτι θὰ σὰς εὐχαριστήσῃ, ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν, καὶ χάριν ἀπερίγραπτον. Τὰ μικρὰ μάλιστα ἔμαθαν ὅτι θὰ σὰς γράψωμεν νὰ ἔλθητε ἀνέλαβον θαρρεῖτε, τὴν ζωρότητα τῶν παλαιῶν ἡμερῶν των.

Τὰ καυμένα τὰ μικρὰ, τόσο σὰς λατρεύουν. Θὰ ἴδητε τὰ μέρη αὐτὰ, τὰ ὠραῖα αὐτὰ μέρη, διὰ τὰ ὅποια ἐστέναζε τόσο παθητικὰ ὁ ἀθάνατος Βαλαωρίτης μας, κύπτοντα μὲ τόσην μαγεῖαν, μὲ τόσην ἀπαράμιλλον φιλαρέσκειαν καὶ χάριν, καὶ καθρεπτιζόμενα ἐπὶ τῶν βαθυκυάνων ὑδάτων τοῦ εὐρέος κόλπου.

Ἐγὼ τὰ ἔχω ἴδη πλειστακίς, ὡς ἐκ τῆς γειτονίας τῆς πατρίδος μου, ἀλλ' εἰς ἑκάστην ἐνατένισίν των, ὅπως καὶ τώρα, νομίζω ὅτι λούονται ἐκ νέου εἰς τὴν κλυμυθήθραν τοῦ Σιλῶμ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

Καὶ ὅταν στοχάζηται κανεὶς ὅτι τὰ μέρη ταῦτα δὲν εἶνε πλέον Ἑλληνικὰ πρὸ τῶσων αἰῶνων — διότι πρέπει νὰ τὸ στοχασθῆ κανεὶς αὐτό, ἐπειδὴ ὁ τόπος δὲν παρουσιάζει ἐκ πρώτης ὄψεως τὴν καταθλιπτικὴν ἐκείνην πίεσιν τῶν ἄλλων μερῶν, ὑπὸ τῶν Τούρκων, τόσο ὅσον κινδυνεῖ νὰ νομίσῃ ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἑλληνικὴν πόλιν — ὅτι μάτην ἀναμένουν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὴν ἀπελευθέρωσίν των, ν' ἀναπνεύσουν ἐκ τοῦ βάρους τῆς τυραννίας, λυπηρὸν συνκίσθημα καταλαμβάνει τὴν ψυχὴν του.

Σὰς γράφω, καὶ ὁ ἥλιος ὅστις δὲν πέραν πρὸς τὴν Ἠπειρον περιλούει ὅλην τὴν πόλιν, ὀλοκλήρον τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τῶν ἐλαιῶνων τῆς, τὰ νερά τοῦ κόλπου, τὴν ἀντικρὺ γραφικὴν ἑλληνικὴν Πυῶντα, καὶ τὴν Λευκάδα κάτω, διὰ τοῦ ροδοχρόου πέπλου του, τόσο ἑναρμονίως, ὥστε φέρω ἐπὶ στιγμὴν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν χειλέων μου, διὰ νὰ κρατήσω ἕνα στεναγμὸν ἀνερχόμενον ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας μου, ὡσεὶ νὰ ἐθλίβετο αὕτη διὰ τὴν αἰωνίαν στέρησιν προσφιλοῦς προσώπου. Τόσον ἡ φύσις ἐδῶ ἔχει μεταδοτικότητα, τόσο ὁ κλίμων ἥλιος πρὸς τὴν δύσιν του κτυπᾷ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἀνθρώπου, ὡς θλιβερά, μελαγχολικὴ κηδεῖα τοῦ πλησίον του!

Τοιοῦτον θὰ ἦτο ἄλλοτε τὸ σκότος τὸ ὅποιον τώρα ἐπέρχεται βραδέως νὰ καλύψῃ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν πεδιάδα, καὶ τὰ ὄρη, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκείνην νύκτα πρὸ τῆς ναυμαχίας ἐκείνης τῶν δύο ἰσχυρῶν τῆς Ρώμης, καθ' ἣν διεκινδυνεύθη ἡ τύχη ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. Μοῦ φαίνεται ὅτι βλέπω ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος τοῦ κόλπου φεύγουσαν τὴν χρυσὴν τριήρη τῆς Κλεοπάτρας, φεύγουσαν ὡς δειλὴν περιστερὰν, κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τῆς μάχης, τὴν βοήν καὶ τὴν διαμάχην τῶν συμπλεκόμενων λεγεόνων, καὶ τὸν δυστυχῆ Ἀντώνιον, τὴν καταβληθεῖσαν ἐκείνην μεγαλοφυΐαν ὑπὸ τοῦ μοιραίου κάλλους, ἐγκαταλείποντα στρα-

τὸν καὶ φίλους, καθῆκον καὶ τιμὴν, μὴ ὑποχωροῦντα πρὸ τοῦ φιλογώδους πάθους, ὅπερ τοῦ ἠναψεν ἡ ἐρωτότροπος ἡγεμονίς, καὶ ἀκολουθοῦντα ὡς ὁ σίδηρος τὸν μαγνήτην πέρα, πέρα πρὸς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος τὴν πτερόεσσαν τριήρη τοῦ ἰνδάλματός του.

Πόσοι Ἀντώνιοι παρασύρονται καὶ σήμερον ὑπὸ τοῦ ἀνικητοῦ κάλλους, καὶ πόσοι ὀλιγώτεροι ἀποσειοῦσι τοῦ αὐχένος των τὸ βάρος του, καὶ τῆς καρδίας των τὴν μαγικὴν ἐπίδρασίν του.

Οἱ Ἕλληνες ἐδῶ πλεονάζουν, σπανίως βλέπεις Τούρκον, καὶ τὸσον φαίνονται συμφιλιωμένοι αἱ δύο οὗτοι λαοὶ ἐν τῇ ἀλληλοαποπνοίᾳ των ταύτη, ὥστε οὐδέποτε σχεδὸν ἐγείρονται πρᾶπονκ. καὶ οὐδέποτε διαδραματίζονται αἱ ἀποτρόπαιαι ἐκεῖναι σκηναί, αἱ τὸσον συνήθειαι ἐν τῇ ἐνδοτέρῳ Τουρκίᾳ. Ἕλληνες ἔμποροι, Ἕλληνες ἐπαγγεληματῖαι, οὐχὶ σπανίως ἐλληρικὴ ἀρχή, καὶ ἀστυνομία.

Περιῆλλον χθὲς τὴν πόλιν μετὰ τοῦ ἱατροῦ. Ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαίρέσεων αἱ ὁδοὶ εἶνε σκολιώδεις, ἐστρωμέναι μὲ καλυτιρίμια, ἀληθῶς τρωγλαί.

Ἀπαντᾷ τις ἐν τῇ ὁδῷ τὸσον ἀδελφικῶς ἠνωμένον τὸ σαρίκι τοῦ δερβίση μὲ τὸ καλυμμαύχιον τοῦ ἱερέως, τὴν φουστάνελαν μετὰ τῶν τουλαπάζιων, ὥστε ἐνδομύχως αἰσθάνεται τις δικαίαν τινὰ ἀγανάκτησιν, καὶ γλυκεῖαν τινὰ ἐξ ἄλλου ἀνακούρισιν.

Αἱ Χανούμισσαι εἶνε κἄτι ἀσύγκριτον μὲ τοὺς ποικιλοχρούους φερευτζέδες των, μὲ τὰ γραφικὰ ἀντεριά των, μὲ τὰ πυκνὰ ριασμᾶκια των, ἂν τύχη νὰ τὰς ἴδῃ τις εἰς τὴν ὁδόν, ἢ εἰς γινώρισον οἰκίαν ...

... Ἐδῶ δὲν διακρίνω σχεδὸν τίποτε. Εἶνε τὸσον κακογραμμένοι αὐταὶ αἱ δέκα γραμμαὶ ἀπάνω κάτω, ποῦ δὲν διαβάσεις ἄλλην λέξιν ἀπὸ τὴν : ὁ κ. Μίχος, εἰς τὸ μέσον.

Εἰμπορεῖ τις ἀνενοχλήτως νὰ διέρχηται τὴν πόλιν, νὰ ἐπισκέπτηται τὰ φρούρια τῆς, τὰ νεκροταφεῖα τῆς, τὰς ἐξοχὰς τῆς, τὰ ὀλιγόωρον ἀπέχοντα ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Νικοπόλεως, τέλος νὰ αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὡς ἐν Εὐρωπαϊκῇ πόλει, ἀρκεῖ νὰ δεῖξῃ τὸ διαβατήριόν του εἰς ἓνα κλητῆρα. Ὁ ἱατρός ἐδῶ ἀπολαμβάνει καὶ ἀπὸ τοὺς ξένους, καὶ ἀπὸ τοὺς ὁμοεθνεῖς του ἐγκαρδίων συμπαθειῶν, καὶ χθὲς ἔγινε μάρτυς γλυκυτάτων ἐκδηλώσεων, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ, ὅπως μὴ ἔχη τις ἐχθρούς, καθὼς εἰς ὅλας τὰς πόλεις τοῦ κόσμου, κ' ἐδῶ μάλιστα. Εὐτυχῶς ὁμοῦς ὁ κ. Μίχος δὲν ἔχει νὰ φοβῆται τίποτε. Ἐχει ἰσχυρὸν φίλον καὶ πρόμαχον τῆς ζωῆς του, ἂν δοθῇ ποτε ἀνάγκη, καὶ πιστὸν φύλακα τῶν κτημάτων του τὸν μπάμπ' Ἀναγνώστην, τὸν καλὸν ἐπιστάτην του. Ὅλοι τὸν σέβονται ἐδῶ, κ' ὅλοι τὸν ἐκτιμοῦν ἀνεξαίρετως Τούρκοι καὶ Ρωμηοί, εἴτε ὑπὸ συμπαθείας, εἴτε ὑπὸ φόβου παρακινούμενοι.

Τὸν εἶδα χθὲς ὅτε ἦλθε νὰ μὲ χαιρετίσῃ. Εἶνε ἀρειμάνιος φοβερά, ἐν μέρει Ρωμηός, καὶ ἐν μέρει Τούρκος, ἀλλ' εἰς τὸ ἔπακρον ἀγαθός.

Ἰππεύει τὸν μαῖρόν του, μελανότριχα ἀτίθασσον ἵππον δωρηθέντα ποτὲ ὑπὸ τῆς μακαρίτιδος κερκυραίας συζύγου τοῦ ἱατροῦ. Φέρει ἐπὶ τοῦ εὐρέος ὄμου του ἀδικόπως τὴν μακρὰν βαρεῖαν κερκίβιναν του, φορεῖ πολύπτυχον μακρὰν φουστάνελαν, φέρμπελαν ἐκ βελούδου, χρυσοκέντητον σελάχι, εἰς τὴν ὄσφυν, ἐκ τῶν πτυχῶν τοῦ ὁποίου προκύπτουν ὡς κεφαλαὶ ἐχίδνων αἱ φλωροκαπνισμέναι λαβχαὶ τῶν ὀπλων του,

κόκκινα φουντωτὰ τσαρούγια, καὶ κομψὸν μικρὸν φεσάκι — τὸ σύνθησις ἐδῶ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἀνεξαρτήτως θέσεως καὶ ἐνθικότητος — φιλαρέσκως φερόμενον ἐπὶ τῆς τετραγώνου ἀρειμάνιου τὸ ὕψος κεφαλῆς του, ἐφ' ἧς σπινθηροβλοῦν δύο μικρὰ σπηλαιώδεις, ἀλλ' εὐεξαπτοὶ ὀφθαλμοί, καὶ προεξέχουν δύο μικροὶ μιξοπόλιοι μύστακες. Ὅταν σὰς χαιρετᾷ ἀποκτᾷ τὸ πρόσωπόν του ποῖαν τινὰ παρθενικὴν γλυκύτητα, καὶ ἡμερότητα ἀρνίου. Διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ ἀπειροπληθῆ ἀνέκδοτα περὶ τῆς ἐνδείξεως τῶν συμπάθειῶν καὶ τῆς ἀγάπης, ἣν τρέφει πρὸς τὸν ἱατρὸν. Μοῦ ἐσφιγξέ τὸ χεῖρι τὸσον ζωηρῶς, ὥστε ἐκλονήθη ὡς φλοιὸς καροῦ εἰς ἀφνίδιον ρεῦμα ποταμοῦ, καθ' ὅλον τὸ σῶμά μου : Ὁ ἱατρός τοῦ εἶπεν ὅτι πάσχω ἀπὸ συνεχεῖς πυρετοῦς, καὶ ἦλθα νὰ ἀναλάβω τὴν ὑγιείαν μου εἰς τὸν τόπον των. Μοῦ ἐσύστησε τότε τὴν ἐξοχὴν τῆς Πρεβεζίης, βυζάξας προηγουμένως ἐκ τοῦ παροισίου ἀρκετὴν ὄραν τὴν μαστίχην του.

— Ἀμ' νάρηθς ἐπὶ κτῆμα ὄξω, νὰ κάμης μούτρα, νὰ μὲ τὴν ὀκᾶ !.

Τὸν ἠὺχαρίστησα θερμῶς, κ' ἀνέβαλα τὴν ἐκδρομὴν μας διὰ τὴν προσεχῆ ἀφιξίν σας, περὶ τῆς ὁποίας ὠμίλησα καὶ ἐγώ, καὶ ὁ ἱατρός. Ἐχάρη μεγάλως, διότι δὲν ἔχει ταξιδεύσει πολὺ ὁ καλὸς ἄνθρωπος, ὅτε ἔμαθε ὅτι θὰ ἴδῃ ἓνα ἐλληνικὸν ἔπαρχον, καὶ μίαν κόρην ἐλευθέραν, σύγγρονον Ἑλληνίδα. Κ' αὐτὸς ἐξ ἐνστίκτου βέβαια παρακινούμενος διὰ τὰς ὑμετέρας ἀρετὰς, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου, πάντοτε περὶ ὑμῶν ὠμίλει, εἰς τρόπον ὥστε προέπιεν εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ ὑμῶν, μὲ μεγάλην διάχυσιν, καὶ ἡ λοιπὴ ὁμηγυρία ἐκλονήθη ζωηρῶς. Ὅ,τι καὶ ἂν σὰς γράψω τέλος δὲν εἶνε οὐδὲν, πρὸ τῆς θέας καὶ τῆς ἀπολαύσεως, αἵτινες σὰς ἐπιφυλάσσονται, καὶ πρὸ τῆς θερμῆς ὑποδοχῆς ἧτις σὰς ἀναμένει. Ὁ ἀγαπητός σας μπαμπᾶς θὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπαρχείου δι' ὀλίγας ἡμέρας, καὶ ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν θέσιν του, τὸν ὄντως ἀξιοτίμον γραμματέα του κ. Παρέαν.

Σὰς περιμένωμεν ἀνυπομόνως ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τὴν προσεχῆ πρωίαν τῆς Κυριακῆς.

Δέξασθε τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τοῦ καλοῦ σας φίλου.

— Τί λές, λοιπόν, Μαράκη μου, θὰ πᾶμε ;. ναι !, εἰ ;, μοῦ εἶπε, λίαν εὐθυμὸς ὁ μπαμπᾶς, μόλις ἠτοιμαζόμεν ν' ἀποθίσω τὴν ἐπιστολήν ἐπὶ τῶν γονάτων μου.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ τοῦ ἀπαντήσω εὐθύς. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐκεῖνη πρόσκλησις, ἡ βαθεῖα συγκίνησίς μου ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς θερμῆς ἐπιστολῆς τοῦ καλοῦ ἐκείνου νέου, χίλια τόσα πράγματα, χίλια τόσα ὄνειρα ἐκφυγαδευθέντα εἰς τὰ βάθη τῆς ἀπογνώσεως καὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως, κ' ἐπελθόντα ἐξαφνικὰ-ἐξαφνικὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου μὲ ὄλην τὴν γλυκεῖαν των λάμψιν, μὲ ὄλην τὴν προσέλευσίν των, μὲ συνεκίνησαν πολὺ, πολὺ... Ἠρχισα ν' ἀναπνέω, νὰ ζῶ. Ἡ εὐτυχία λοιπόν δὲν ἔχθη δι' ἐμέ, θὰ τὴν ἐπανέυρισκον ἐκεῖ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, θὰ τὴν ἤρπαζα μαζί μου πλέον, δὲν θὰ τὴν ἄφινα νὰ φύγῃ, νὰ φύγῃ, θὰ τὸν ἐπανέβλεπον, θὰ ἐκράτουν τὰ μικρὰ εἰς τὴν ἀγκάλην μου, καὶ θὰ ἐσφιγκον τὴν χεῖρά του, τὸ χεῖρι τοῦ πτωχοῦ διηγηματογράφου, θὰ ἐγελοῦσεν ὁ τόπος γύρω μου, θὰ ἐγελοῦσα ἐγώ, οἱ ἄλλοι ὅλοι, ἡ Σοφία, — διότι θὰ τὴν ἐπαίρναμε κ' αὐτὴ βέβαια — ὁ μπαμπᾶς, ὁ καυμένος, ποῦ ἀνησυχεῖ τὸσον πολὺ τὴν τελευταίως μὲ τὴν ἀσυνήθη αὐτοῦ μελαγχολίαν του.

Ὅλ' αὐτὰ ἐπήρχοντο ταχέα, ἔκθαμβα, ροδινά, ροδινά, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, κ' ἡ κεφαλὴ μου τέλος κατέστη, ἐκ τῶν συγχῶν ἀλληλοδιαδόχων αὐτῶν σκέψεων, ἓνα χάος συγκεχυμένον, κ' ἔπεσα ἐξαντληθεῖσα εἰς ἓνα καναπέ. Ὁ μπαμπᾶς ὡσεὶ ν' ἀνεγίνωσκεν εἰς τὰ βάθη τῆς κεφαλῆς μου, καὶ τῆς καρδίας μου μ' ἐνηγκαλίσθη τότε, μ' ἐφίλησε γλυκά, γλυκά εἰς τὸ μέτωπον, μ' ἐκράτησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ὡσάν ἄλλοτε μικρὰν κόρην, εἰς τὰ γεροντικὰ γόνατά του, καὶ μ' ἠρώτησε κατόπιν ἐκ νέου τρυφερώτατα :

— Θὰ πάμε, λοιπόν, Μαράκη μου, διὰ νὰ βγάλω εἰσιτήρια, θὰ πάμε, ἔ; ἔπειτα θὰ σ' ὠφελήσῃ τόσο ὁ θαλασσινὸς ἀέρας...

Δὲν ἐκρατήθην. Ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ ἐξώστου ἐφαίνετο τὸ ἀτμόπλοιο εἰσερχόμενον ὡς ἄλλοτε εἰς τὸν λιμένα, καὶ συρίζον ἠχηρῶς. Ὁ μυθὸς ἐγέλα ὄλος, καὶ αἱ λευκαὶ οἰκίαι ἐκαθρεπτιζόντο εὐμορφα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του. Οἱ γλάροι, ἐπετοῦσαν χαρωποί, προάγγελοι, ἔλεγε, τῆς εὐτυχίας μου. Τώρα τὸ ἀτμόπλοιο δὲν ἐφαίνετο γίγας βαρὺς, τίγρις ἀποτρόπαιος, ὡς πρὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Τὸ ἔβλεπα τόσο ἡσυχον, τόσο θελκτικόν, κυλιόμενον εἰς τ' ἀφρισμένα κύματα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐγλυφάν ρυθμικῶς τὰς μακροσκελεῖς πλευράς του, καὶ τὸ ἐξέλαβα ὡς γλυκεῖάν τινα ὀπτασίαν ὀνείρου, ἐρχομένην νὰ μ' ἀφαρπάσῃ εἰς τὰς πτέρυγας τῆς, καὶ νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὴν ποθητήν, εἰς τὴν χρυσῆν ἐκείνην χώραν τοῦ μέλλοντος, ἐν ἧ ἔμεῖδα ἡ εὐτυχία μου, καὶ ἡ ζωὴ μου.

Δὲν ἐκρατήθην... Ἐπεσα κ' ἐκρύβην εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ μπαμπᾶ, καὶ τοῦ εἶπα ἐκεῖ μὲ φωνὴν πνιγομένην εἰς δάκρυα εὐτυχῆ, εὐτυχῆ :

— Ναί ! θὰ πάμε, καλέ μου μπαμπᾶ, θὰ πάμε.

Καὶ τότε νὰ περιμένῃς ἐπιστολὴν κ' ἐντυπώσεις μου ἀπὸ τὴν Πρέβεζαν, ὅπου φεύγωμεν ἀπόψε, καὶ θὰ μεινώμεν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μίαν ὀλόκληρον ἑβδομάδα. Ἐτηλεγραφήσαμεν κ' ἀναχωροῦμεν εὐτυχεῖς καὶ οἱ τρεῖς.

Τὴν Σοφίαν τὴν καλὴν Σοφίαν δὲν τὴν χωρᾶ τὸ σπῆτι ἀφ' ὅτε ἔμαθε κ' εἶδε πῶς μ' εὐχαριστεῖ πολὺ αὐτὸ τὸ ταξεῖδι. Ἀλλὰ γιατί δὲν μοῦ γράφεις παληόπαιδο ;

Ἐχω τόσο καιρὸν νὰ λάβω γράμμα σου σὲ συγχωρῶ ὅμως τώρα εἰς τὴν χαρὰν μου. Βλέπω ὅτι δὲν ἔχεις καιρὸν νὰ θυμηθῆς τὴν πτωχὴν ἐξαδέλφην σου αὐτοῦ πέρα, ἐνθα τίποτε δὲν σοῦ λείπει ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς μου εὐτυχίας, ἥτις τίς οἶδεν ἂν θὰ διαρκέσῃ πολὺ πάλιν...

Σὲ φιλῶ εἰς τὰ μάτια
ἢ ἐξαδελφούλα σου

ΜΑΡΙΑ»

Κατάλαβα πειὰ πῶς ὁ τόπος ἐκεῖ πέρα θὰ εἶνε γεμάτος μάγια, γιατί ἄλλοιῶς δὲν ἐξηγοῦνται τὰ πράγματα... Τί ἐκπλήξεις εἶν' αὐταὶ ποῦ μοῦ ἔρχονται ἀπὸ ἐκείνην τὴν Νεραΐδαν τ' Ἀμβρακικοῦ !...

Κοντεύω νὰ πετάξω κ' ἐγὼ χωρὶς φτερά, πλησίον τῆς διὰ νὰ σφραγίσω τὴν εὐτυχιάν τῆς, διὰ νὰ μὴ τῆς φύγῃ πλέον...

Ἄ ! ἀπόψε θὰ τὰ πιοῦμε διπλᾶ τὰ ποτήρια εἰς τὴν «Ἥβη» μὲ τὸν Παῦλο...

IB'

Ἀγαπημένε ἐξαδέλφε !

Ἐλάβαμεν τὰ τηλεγραφήματά σου, καὶ σ' εὐχαριστοῦμεν ὄλοι, ὄλοι ἀπὸ καρδίας. Ἄχ ! ποῖός θὰ τὸ ἔλεγε πῶς θὰ ἤρχοντο τόσο γοργά, ἔτσι εὐχάριστα τὰ πράγματα. Φοβοῦμαι μὴ πάθω ἐξ ὑπερβολικῆς εὐτυχίας !... Εἶμαι τρελλή, τρελλή, πετῶ, τραγωδῶ, μαγεύω ὄλους, τὸν ἑαυτὸν μου, ὡσάν ἀληθινὴ Νεραΐδα τοῦ Ἀμβρακικοῦ μου διότι δὲν θὰ φύγω ποτὲ πλέον ἀπ' ἐδῶ.

Ἐδῶ θὰ ζήσω, ἐδῶ θὰ πεθάνω. Ὁ μπαμπᾶς ἐζήτησε μιὰ γιὰ πάντα τὴν παραίτησίν του. Ἐτρομάξαμεν νὰ τὸν πείσωμεν, νὰ τὸν καταφέρωμεν... Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχω καιρὸν νὰ σοῦ γράψω ὅλας τὰς τελευταίας συγκινήσεις μου, τὰ ὑστερονὰ παθήματά μου, κ' ἐγὼ δὲν εὐκαιρῶ οὐδὲ στιγμὴν νὰ ἀποσυρῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Ὅλη ἡ Πρέβεζα, θαρρεῖς πλημμυρίζει τὸ σπῆτι τοῦ ἱατροῦ μου, καὶ ζευγάρια, ζευγάρια τὰ χέρια ἔρχονται νὰ σφιγξοῦν τὰ ἰδικὰ μας. Ὁ μπαμπᾶς ἐγνωρίσθη μὲ μερικοὺς προξένους ἐδῶ καὶ δὲν τὸν ἐνδιαφέρει τίποτε πλέον ἀπὸ τὴν μητροπολιτικὴν.

Ἀνοψῶθη πολὺ ὁ μπαμπᾶς, ἤρχισε νὰ κατηγῆται εἰς τὰ σοβαρότερα ζητήματα τῆς διπλωματίας. Ὅμιλεῖ πάντοτε περὶ Ἑλλάδος, κ' ἀκούει, ἀκούει ἀδιάκοπα τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα. Εἶνε καταμαγευμένος !...

Ἡ Σοφία χορεύει εἰς τὸ μαγειρεῖον μὲ τὴν θειὰ Μαντώ, τὴν μαγεύσαν τοῦ ἱατροῦ, τὰ μικρὰ μὲ ξεκουφαίνου μὲ τὸ «μαμα» των — ἄχ ! τί γλυκὰ ποῦ τὸ λένε — καὶ ὁ διηγηματογράφος ἀρχίζει νὰ κοκκινίξῃ. Κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς οἱ δύο μας δὲν χορταίνουμε ἀπὸ τοῦ νὰ βλεπώμεθα, καὶ βλεπώμεθα διὰ νὰ μὴ χορταίνωμεν.

Τί ἀνέλπιστος εὐτυχία, καλέ μου Γιωργῆ, κατόπι τόσοσιν φρικωδῶν συγκινήσεων... Καὶ τότε ἀρχίζω τὴν περιγραφὴν τῶν τελευταίων βασάνων μου, ἀλλὰ τί εὐτυχισμένα βάσανα, ποῦ τόσοσιν τυφλόνεται κανεὶς ὅταν τὰ ὑποφέρῃ, καὶ δὲν δύναται ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἀνεκτίμητον εὐτυχιάν των.

Φαντάσου, ὅταν ἐξημερωθήκαμεν εἰς τὴν Πρέβεζαν κ' ἠγκυροβολήσαμεν, βλέπω μίαν βάρκαν, ποῦ ἤρχετο φτερωτῆ, φτερωτῆ θὰ ἔλεγεσ πρὸς ὑποδοχὴν μας, ἄνευ ἐκείνου.

Ἐκρατήθηκα ἀπὸ τὸν βραχίονα τοῦ μπαμπᾶ διὰ νὰ μὴ πέσω εἰς τὴν θάλασσαν. Ὑπόπτεισα ἀμέσως δυστύχημα. Ὁ νοῦς μου ὄλω κακὰ προέβλεπε.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ρίπτονται εἰς τὴν ἀγκυλιά μου τὰ μικρὰ, καὶ μὲ χαιρετᾶ ἑδαφικῶς ὁ διηγηματογράφος. Δὲν εἶχα σταλιά ἀἷμα μέσα μου, δὲν ἐτολμοῦσα λέξι νὰ εἰπῶ, ὁ μπαμπᾶς μὲ προέλαβε :

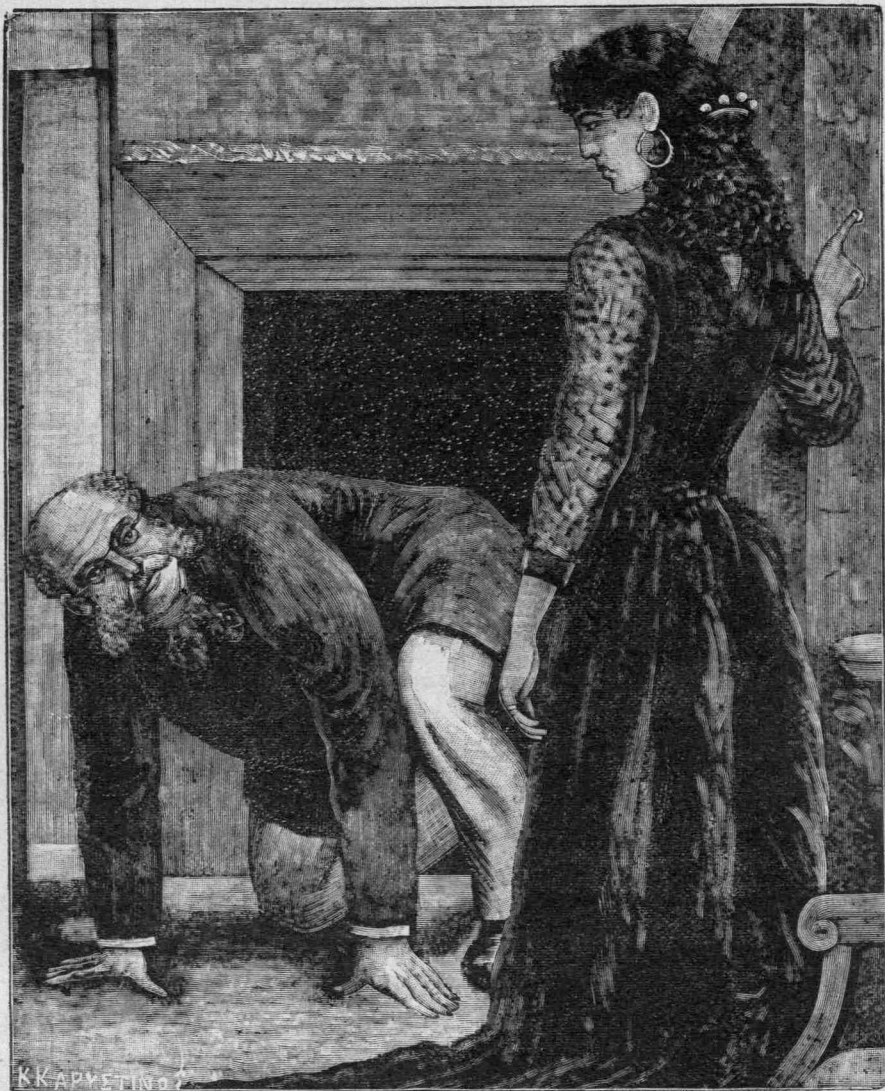
— Κ' ὁ κύριος Μίχος, ἐρωτᾷ τὸν νέον, εἶνε καλὰ εἰς τὴν ὑγίειάν σου.

— Ἄ ; ναί, μὲ συγχωρεῖτε, ποῦ δέν... ἀπῆντησε γοργῶς, ὁ κύριος Μίχος, λείπει ἀπὸ χθὲς τὴν νύκτα ἐξω εἰς ἓνα φίλον του ἀσθενῆ, καὶ μᾶς εἰδοποίησε σήμερα τὸ πρωῖ, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς μεσημβρίας, καὶ ζητεῖ τὴν ἐπισκευειάν σας.

(Ἐπετα συνέχεια).

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΑΔΕΛ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ

Ἄνῆρ κεκυρωμένος εἰσῆλθεν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον. (Κεφ. Δ΄.)

Εὐθιγὰ τὴν ἐγλύτωσεν, ὁ δυστυχῆς ! Εὐθὺς δ' ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς ἐσκέφθη νὰ ἐπωφεληθῆ ἐκ τῆς θέσεως ἐκείνης. Βεβαίως ὁ μυστικὸς ἐκεῖνος διάδρομος ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν ἀπόδρασιν δεσμώτου τινός, πρὸ πόσων ὅμως ἐτῶν, πρὸ πόσων αἰώνων ;

Καὶ ἀμέσως ἀνελογίσθη τὰς διασήμευ ἀποδράσεις τὰς μὲν μυθώδεις οἷα τοῦ Ἐδμόνδου Δαντέ, τὰς δὲ ἱστορικὰς ἀτυχῶς, τὰς ἀναπολούσας τρομερὰς βασάνους, οἷα αἰ τοῦ βαρῶνου δὲ Τρέγκ, ἢ τοῦ Λακτούδου καὶ λοιπῶν. Ἡ τύχη τοῦ Ἐδμόνδου Δαντέ ἤρρεσκεν αὐτῷ πλειότερον.

Νῦν ὅτε, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, διςτέλει ἐκτὸς

κινδύνου ἀνωμολόγει ὅτι τὸ πάθημά του ἦν ἀρκούντως ρωμαντικόν. Ὅποσα εἶχε νὰ διηγηθῆ περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν δεσποινίδα Βέρθαν.

Ἐν μόνον ἐξέπληττεν αὐτὸν ἀπὸ τινος περισσύτερον, ἢ δρασερότης τοῦ υπογείου.

Ὁ ἀλατοῦχος ἀὴρ τῷ ἤρχετο κατ' ἀτμούς, μολονότι δ' ἐπεκράτει ψηλαφητὸν σκότος, ἐν τούτοις ἤρχισε νὰ προχωρῆ ἐντὸς τοῦ διαδρόμου, ὅστις, κατωφερῆς ὢν ὀλίγον, ηὔρυνετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, οὕτως ὥστε, μετὰ μικρὸν ἠδυνήθη ὁ Λαφρεσάνζ νὰ σταθῆ ἔρθιος. Νῦν ἐβάδιζεν ἐπὶ ἄμμου, ἐφ' ἧς ἦσαν διεσπαρμένοι μικροὶ χάλικες.

Κατὰ κλήν τύχην ἡ σκοτία ἤραιοῦτο.

Ἡ ἡμέρα, ἣτις τὸ θέρος ἐπιφάνεται τόσον ἐνωρίς, ἐφάνη ἀπὸ πολλοῦ, ταύτης δὲ τὴν λάμψιν ἔβλεπε διὰ τῶν ρωγμῶν τῶν βράχων ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Ἄφου δ' ἐπὶ πολὺ προύχωρησεν, ἔστη αἰφνης ἀπέναντι φρικαλέου θεάματος ὃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ! Συνήντησε πρὸ αὐτοῦ ἐξηλωμένον σκελετόν, ὅστις τῷ ἔφρασε τὴν διόδον, ἐφάνετο δὲ παρατηρῶν αὐτὸν διὰ τῶν κοιλωμάτων τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἀπειλῶν διὰ τοῦ μορφάζοντος στόματος!

Γ'

Τὸ εἶδημα.

Φρικῶδες ἦτο τὸ πρὸς τὸν Λέοντα Λαφρεσάνζ θεάμα, ὅσον δὲ καὶ ἂν ἐκράτει οὗτος ἑαυτοῦ, ἔστη ἐκπεληγημένος, ὡσεὶ εὐρίσκατο πρὸ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης, ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἐκείνου, ὅστις ἐφάνετο ἐναντιούμενος εἰς τὴν διάβασιν αὐτοῦ καὶ λέγων μὲ ἀνοικτὰς πρὸς αὐτὸν τὰς ὀστέωδεις χεῖρας:

— Δὲν θά προχωρήσης περαιτέρω!

Γνωρίζομεν ὅτι ὁ Λαφρεσάνζ ἦτο λίαν γενναῖος, τούτου δ' ἐνεκα ἡ ἐντύπωσις αὕτη δὲν διήρκεσε πολὺ. Ἐσκέφηθη ὀρθῶς, ὅτι ὡς εἶχον τότε τὰ πράγματα, εἰς νεκρὸς δὲν ἦτο τόσον ἐπίφοβος, ὅσον εἰς ζῶν καταπραυνθείσης δὲ τῆς συνγινήσεως αὐτοῦ, ἐζήτησε προσεκτικῶς καὶ λεπτομερῶς τὸν σκελετόν.

Τίς ἠδύνατο νὰ τῷ εἶπη ἀπὸ πόσων ἐτῶν ἦτο ἐκεῖ;

Βεβαίως ἀπὸ αἰῶνων, καθόσον πᾶν ἴχνος σαρκὸς ἐξέλιπεν, ἀπομεινάντων μόνον τῶν ὀστέων, στερεῶς συνδεδεμένων διὰ τῶν νεύρων, ἅτινα διετήρησαν τὴν ξηρότητα τοῦ ὑπογείου.

Τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἔφθανε ζωηρὸν καὶ λάμπον μέχρι τοῦ Λαφρεσάνζ διὰ τῶν ρωγμῶν τοῦ θόλου, ἠδύνατο δὲ νὰ διακρίνη λεπτομερέστατα τὰ περιβάλλοντα αὐτὸν ἀντικείμενα, ἀλλ', ἡ ἡμέρα ἐκείνη, τὰ τεμάχια ἐκείνα τοῦ κυανοῦ οὐρανοῦ, ἅτινα ἔβλεπε διὰ τῶν ρωγμῶν τῶν βράχων, ἐφάνοντο ἀκόμη δι' αὐτὸν τότε ὡς εἰρωνεῖα τῆς τύχης.

Παρατήρησε τὰς ρωγμὰς ἐκείνας, διανοούμενος ν' ἀνέλθῃ μέχρις αὐτῶν καὶ προσπαθήσῃ νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλὰ ταχέως κατενόησεν ὅτι ἦτο ἀδύνατον, διὰ τε τὸ ὕψος ἐκατέρωθεν τῶν πλευρῶν τῶν βράχων, καὶ διὰ τὸ ἀπότομον αὐτῶν ὅθεν ἐδέησε νὰ ἐπανάλθῃ εἰς τὸν σκελετόν, ὅστις προσεῖλκε νῦν αὐτόν, διότι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ τὸ μυστικόν, ὅπερ ἐφύλαττον μαζύ των τὰ ὀστέα του.

Πεπαλαιωμένα καὶ σχεδὸν ἐν διαλύσει εὐρισκόμενα ράκη ὁμοιάζοντα πρὸς ἐρέαν ἐκάλυπτον εἰσέτι ἐνιαχοῦ τὸν θώρακα καὶ τοὺς μηρούς, ἐπὶ δὲ τῆς ἄμμου ὀλίγον μακρὰν ἐφάνετό τι ἄμορφον, ὅπερ πιθανῶς ἦν πῖλος, ὑψωμένος ἐκ τῶν πλαγίων ἴσως.

Ὁ Λαφρεσάνζ κύπτων διέκρινεν ἀμαυρὸν σειράδιον, ὅπερ εἶχε ἤδη μαυρίσει, ἀλλ' ὅπερ ἄλλοτε ἦν λαμπρὸν καὶ ἕτερον χρυσοῦν.

Ἐπὶ τῆς ἄμμου κατέκειντο προσέτι κομβία στρατιωτικῆς στολῆς, πεσόντα μετὰ τὴν σῆψιν τῆς κλωστῆς, δι' ἧς ἦσαν ἐρραμμένα, ἐπὶ τῶν κομβίων δὲ τούτων, ὧν ἐν ἔλαθεν ὁ νέος, ὑπῆρχεν ἀπετυπωμένον σημεῖον ἀγκύρας.

Ἦτο λοιπὸν νευτικῶ ἀνδρὸς ὁ σκελετός, ἀζωωματικῶ, ὡς

ἐμαρτύρουν τὸ χρυσοῦν σειράδιον καὶ ὁ πῖλος, τοσοῦτω μάλλον, ὅσῳ δύο σειραὶ παρομοίων σειραδίων περιέβαλλον καὶ τὰ ὀστέα τῶν καρπῶν.

Καὶ ὁ Λαφρεσάνζ ἔπλασε τὴν ἐξῆς λυπηρὰν τοῦ ἀτυχοῦς ἱστορίαν:

Ἐγκλεισμένος ἐν τῷ ὑπογείῳ δεσμωτηρίῳ τοῦ Κεραιίου Πύργου ἀνεῦρε τὸ μυστικόν τῆς κινουμένης πλακῆς, ἀποκαλύψας οὕτω τοῦ ὑπογείου τὴν εἴσοδον ἀπέθανεν ὅμως, ἀπέθανεν ἐκ πείνης ἴσως, ἀδυνατῶν νὰ ἀνακητήσῃται τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ.

Μὴ τυχὸν ἐπεφυλάσσετε καὶ τῷ Λαφρεσάνζ ἡ φοβερὰ αὕτη τύχη:

Δὲν εἶχεν ἄρα γε εἴσοδον τὸ ὑπόγειον;

Βεβαίως τρομερὰ συγκινήσις κατέλαβε τὸν νέον, ὅστις ἐσκέπτετο νῦν ὅτι ἴσως ὁ νευτικὸς, ὅστις εὗρεν ἐκεῖ φοβερὰν ἀγωνίαν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ δεσμωτηρίου, ἴσως δὲ καὶ ἐπειράθη νὰ μετακινήσῃ τὴν πλάκα.

Ἐν τῇ φυλακῇ τοῦλάχιστον δὲν τὸν ἄφινον ν' ἀποθάνῃ ἐκ πείνης ἴσως τῷ εἶδον ἄρτον μόνον καὶ ὕδωρ, ἀλλὰ τέλος πάντων ἤρκει τούτο ἵνα μὴ ὑποστῇ τὸν βραδύν ἐκείνον καὶ ἀδιάκοπον θάνατον, ὅστις ἐπέρχεται ἐπὶ τέλους μόνον πρὸς ἀνακούφισιν καὶ ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὴν χειρίστην τῶν βασάνων!

— Αἶ, αἶ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν Λαφρεσάνζ, πᾶσαν καταβάλλων προσπάθειαν, πρόκειται νὰ μὴ χάσω τὸ θάρρος μου ἡ θεία Πρόνοια, ἣτις ἐπηγρύπησεν ἐπ' ἐμοῦ μέχρι τοῦδε, πρέπει νὰ ἐλπίσω ὅτι δὲν θά μ' ἐγκαταλίπη. Αὐτὸς ὁ ἀτυχὴς ἀπέθανεν ἴσως ἐκ πείνης δὲν ὑπάρχει ὅμως λόγος νὰ πράξω καὶ ἐγὼ τὸ αὐτό: πρέπει νὰ ἐνεργήσω καὶ δραστηρίως, ἠρκίζομαι δὲ ὅτι ἐὰν ἀφήσω ἐδῶ τὰ κῶλα θά συμβῇ αὐτό, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως. Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ παρουσιασθῶ σῶς καὶ ὑγιὴς πρὸς τὴν δεσποινίδα Βέρθαν.

Ὁ Λέων Λαφρεσάνζ ἐνισχυθεὶς ὀλίγον ἐκ τῆς μεστῆς θεληγῆτρων ἀναμνήσεως ταύτης ἀπεφάσισε νὰ διασκελίσῃ τὸν σκελετόν, ὅστις ἐκτάδην κείμενος κατεῖχεν ὅλον τὸ πλάτος τοῦ ὑπογείου, καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ προχωρῶν, ὅτε ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἀντικείμενον, ὅπερ δὲν εἶχε παρατηρήσει μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἦν δὲ τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο φύλλον μέλαν, οἰοεὶ ἐξ ὀρειχάλκου, ὅπερ ὁ σκελετός ἐκράτει διὰ τῶν συνεσταλμένων ὀστέων τῆς δεξιᾶς χειρὸς. Ὡς εἶχε διατηρηθῆ ἐν σχήματι κυλίνδρου ἦτο ἠλλοιωμένον.

Ἦδη ἡ περιεργία τοῦ Λέοντος Λαφρεσάνζ μεγάλως κεντηθεῖσα κατεσίγαζε πᾶν ἕτερον αἰσθημα: τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο, τὸ φύλλον ὅπερ ἐκράτει διὰ τῶν δακτύλων ὁ σκελετός, εἶλκεν τὸ βλέμμα αὐτοῦ, ἀνεγκλιτίζετο ὅμως ὑπὸ δεισιδαίμονος φόβου, διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἐμέλλε νὰ διαπραχθῇ ἱεροσυλίαν, ὅτι ὁ σκελετός θά ὠρθοῦτο ἐνώπιον αὐτοῦ πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου, τοῦ περιάπτου ὅπερ ἐφύλαξε μέχρι τῆς τελευταίας ὥρας, καὶ πέραν τοῦ θανάτου, διὰ τῶν συνεσταλμένοις ὑπὸ τῶν σπασμῶν τῆς ἀγωνίας δακτύλων!

— Αἶ, αἶ, εἶπεν ὁ Λαφρεσάνζ... Εἶμαι ἀνδρὰς, τί διάβολο; καὶ ὅταν ἀποθάνῃ κανεὶς, ὡς ἐψάλλεν ὁ Βερανζέρος, σημαίνει ὅτι ἀτυχῶς ἀπέθανε διὰ πάντα. Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τι κρατεῖ ὁ σκελετός αὐτός μὲ τὰ δάκτυλα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἐὰν δὲν εἶνε τίποτε, ἐὰν δὲν εἶνε κανὲν παιγνίδιον ἀσήμαντον θά εἶνε περίεργος ἀνάμνησις τοῦ περιστατικῶ μου,

καὶ ἐὰν σωθῶ θὰ αἰσθανθῶ μεγάλην εὐχαρίστησιν νὰ τὸ θέσω εἰς τοὺς ὠραίους δακτύλους τῆς δεσποινίδος Βέρθας καὶ νὰ τὴν ἴδω νὰ κιτρινίσῃ καὶ νὰ τρέμῃ ἐκ τῆς φθερᾶς αὐτῆς ἀναμνήσεως.

Καὶ θέσας τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς καρδίας ἐγονυπέτησεν ἐπὶ τῆς ἄμμου, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ σκελετοῦ, ἔλαβε δὲ τὸ περιετυλιγμένον φύλλον, ἀλλ' ἐπειδὴ συνεκράτουεν αὐτὸ τὰ ὄσθα, κατέβαλε νέαν προσπάθειαν, μεθ' ἣν ἀπεσπάσθη ὁ καρπὸς τῆς χειρὸς μετὰ ζηροῦ κρότου, ὁ λιχανὸς καὶ μέσος δακτύλος συνετριβήσαν, ἐξέλιπε δὲ καὶ τὸ τελευταῖον πρόσκομμα, ὅπερ ἠμπόδιζεν αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸ φύλλον, ὅπερ λαθὼν τότε ἀπεμακρύνθη ἐν σπουδῇ ἐξετάζων αὐτὸ καθόσον προύχουσι.

Τὸ φύλλον τοῦτο ἦν ἐκ πεπλατυσμένου μετάλλου, ὡς λίαν δὲ λεπτόν, ἐτυλίσσετο εὐκόλως, ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν δακτύλων πιεζόμενον· ἀλλ' ἦτο καὶ λίαν βαρὺ ἀναλόγως τοῦ πάχους του, ὅπερ δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἐν καὶ ἡμισυ μυριάμετρον, καὶ ἀναλόγως τῆς ἐπιφανείας, ἥτις ἦν τὸ πολὺ δεκαπέντε τετραγωνικῶν ἑκατοστομέτρων.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἤσθάνετο ὅτι ἡ ἐπιφάνεια αὕτη ψαυμένη εἶχε τραχύτητα, ἐπειδὴ ὅμως τῷ ὑπελείπετο ὁ χροῖος, χωρὶς ν' ἀποδώσῃ πλείονα σημασίαν εἰς τὸ εὐρημά του, ἔθεσεν αὐτὸ ἐντὸς τοῦ θυλακίου του καὶ ἐξηκολούθησεν ἐν τάχει τὴν πορείαν αὐτοῦ.

Τὸ ὑπόγειον αὐτοῦ ἦτο ἀτελεύτητον καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον κατωφερές.

— Ἐὰν αὐτὸ ἀκόμη ἐξακολουθήσῃ, ἐσκέφθη ὁ νέος, θὰ εὐρεθῶ ἐπὶ τέλους εἰς τὰ ἔγκατα αὐτὰ τῆς γῆς. Ποῦ ἄρα γε ὁδηγεῖ αὕτη ἡ ὑπόνομος;

Βεβαίως ἐπλησίαζεν ὁλόνεν πρὸς τὴν θάλασσαν, διότι ἠσθάνετο ἐπὶ μᾶλλον τὸν ἀλατοῦχον ἀέρα καὶ ἀπὸ ζηροῦ, ὡς ἦτο πρὶν ἐν τῇ ἐλικοειδεῖ τοῦ υπογείου μορφῇ, μετὰ πολλὰς περιστροφὰς καθίστατο ἤδη ὑγρὸς· τὰ δ' ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν βράχων κοιλώματα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ λάμποντος στρώματος νίτρου.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἔστη αἴφνης ἐν τινι καμπῇ τοῦ υπογείου, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ προχωρήσῃ· ἡ ὑπόνομος ἀπέληγεν ἀπότομος!

Πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρχε τείχος ἀδιέξοδον!

Ἦτο ζῶν θεθαμμένος καὶ ἦτο καταδεδικασμένος ν' ἀποθάνῃ ἐκ πείνης, ὡς ὁ ἀτυχῆς ἐκεῖνος, οὗ τὸν σκελετὸν εὗρε πρὸ ὀλίγου!

Ἔβαλε κραυγὴν ἀπογνώσεως.

Ἦν τὸ τέλος, τὸ τέλος πάντων!

Ἐν μόνον μέσον τῷ ὑπελείπετο, νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ἐκτοπίζων τὴν κινητὴν πλάκα, ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ θέσιν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἠδύνατο ἄρα γε καὶ τοῦτο ἀκόμη νὰ πράξῃ;

Ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ, ὅτε προσέβαλε τὴν ἀκοὴν αὐτοῦ ὑπόκωφος κρότος, ὅμοιος πρὸς παρατεταμένην καὶ μεμακρυσμένην ἀπήχησιν κεραυνοῦ· ὁ κρότος οὗτος, παύων αἴφνης, ἐπανελαμβάνετο μετὰ τῆς αὐτῆς κανονικότητος.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἀνεγνώρισεν ἀμέσως τὴν αἰτίαν τοῦ κρότου· προήρχετο ἐκ τῆς θαλάσσης, πληττούσης ὀλίγον μακρὰν ἐκεῖθεν τοὺς βράχους.

Προφανῶς ὑψούτο ἡ παλίρροια, διότι ὁ κρότος ἐγένετο σφοδρότερος...

Καὶ τότε!... μετ' εὐνοήτου συγκινήσεως παρετήρησεν ὁ Λαφρεσάνζ ὅτι ἡ ἄμμος, ἐφ' ἧς ἴστατο, ἦτο ἀκόμη ὑγρὰ.

Ἡ θάλασσα ἐν ἰσχυρᾷ παλίρροίᾳ εἰσήρχετο λοιπὸν ἐντὸς τοῦ διαδρόμου.

Λοιπὸν ἀφοῦ εἰσήρχετο, ὑπῆρχεν ἐξοδος.

Ἴσως δ' ἦτο ἀρκούντως εὐρεῖα, ὥστε νὰ εἰσδύσῃ δι' αὐτῆς.

Ταῦτα δ' ἐσυλλογίζετο, ὅτε εἶδε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὁρθῶς ἐσυλλογίζετο.

Ἀφρίζον ὕδωρ διήρχετο τὸ τεῖχος, ὅπερ ἐφαίνετο κλειῖον τὸ ἰσόγειον, καὶ ἐκτεινόμενον ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἔφθανε μέχρι τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Ἠναγκάσθη τότε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, ἀλλὰ καὶ δεῦτερον κύμα ἔφθασεν ἀφρωδέστερον καὶ ὀρηκτικώτερον τοῦ πρώτου, τὸ δὲ ὕδωρ ἐν μυκηθμῷ κατέκλυσε τὸν ὑπόγειον διάδρομον.

Ἄλλ' ἀΐξισις αὕτη τοῦ ὕδατος δὲν ἐμελλε νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ· μετὰ μίαν ὥραν ἢ καὶ μετὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν, ἡ παλίρροια θὰ ἔπαυε καὶ ἡ θάλασσα θὰ ἔμενεν ἐπὶ τινὰ λεπτὰ στάσιμος.

Ἐπὶ τέλους ἔφθανεν ἡ ἀμπωτις· τὰ ὕδατα βραδέως, τὸ πρῶτον ἀδιακρίτως, ἀπεσύροντο, ἀφίνοντα ἐπὶ τῆς ἄμμου ἀφρόν, ὃν αὕτη ἔπινεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

Ὁ Λαφρεσάνζ καθήμενος ἐπὶ πέτρας, ἀποσπασθείσης ἀπὸ τοῦ θόλου, ἀγωνιωδῶς παρηκολούθει τὴν προϊούσαν ἀποχώρησιν τῶν ὑδάτων.

Ἐπὶ τέλους ἡ θάλασσα ἐστρέφετο πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀποσυρομένη βαθμηδὸν ἐκ τοῦ υπογείου διαδρόμου μετὰ βορβορυγμῶν, παρομοίους πρὸς τὸν κρότον μεγάλου σίφωνος, εὐθὺς δ' ὡς κατέπαυσεν ὁ τελευταῖος βρασμὸς, ὁ Λαφρεσάνζ ἔδραμε πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ βράχου, ἥτις ἀπέκλειε τὴν εἴσοδον τοῦ υπογείου.

Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἀπήνησεν ὑγρὰ φύκη, καλύπτοντα σωρὸν ὀλισθηρῶν πετρῶν. Μεταξὺ τῶν βράχων τούτων εἰσώρμα τὸ ὕδωρ καὶ ἐκεῖθεν ἀπεσύρετο.

Καὶ ἤρχισε μετὰ λύσεως καὶ φρενητιάσεως ν' ἀποσπᾷ τὰ φύκη καὶ πάντα τὰ θαλάσσια φυτὰ, κίτρινα, πράσινα καὶ μαῦρα, μετὰ πολύωρον δ' ἐργασίαν, περιρρυτος γενόμενος ὑπὸ ἰδρώτος καὶ κατάκοπος, ἔστη ἔν' ἀναπνεύσῃ ὀλίγον.

Εἶχεν ἐκθάψει μεγάλως τινὰς πέτρας ἐπισεσωρευμένας, τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης, καὶ τότε ἐνόησε διατί ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, οὗ διεσκέλισε τὸν σκελετὸν, ἀπέθανεν ἐκ πείνης.

Ἡ θάλασσα, πλήττουσα βαθμηδὸν τὰς ἀποκρήμους ἀκτᾶς καὶ τὸ λίθινον τεῖχος, συνετέλει ἡρέμα τὸ καταστρεπτικὸν αὐτῆς ἔργον.

Ὁ διάδρομος ἦτο στεγχνῶς κεκλεισμένος ὅτε ἐνεκλείσθη ἐν αὐτῷ ὁ ἀιχμάλωτος, πρὸ διακοσίων ἢ τριακοσίων ἴσως ἐτῶν, καὶ ὁ ἀτυχῆς συνέτριψε τὴν τελευταίαν ἐλπίδα αὐτοῦ ἐμπροσθεν ἀνυπερβλήτου τοίχου.

Ἄλλ' ἡ θάλασσα ἐξηκολούθησεν ἐκτοτε τὸ ἔργον αὐτῆς ἐν τινι τρικυμίᾳ, ὅτε μανιωδῶς ἐπληττε τὸν βράχον, ἀπεσπάσθη εἰς λίθος, ὀλίγον βραδύτερον ἕτερος καὶ ἄλλος μετὰ ταῦτα, κατέρρεον δὲ οἱ βράχοι, συσσωρευόμενοι καὶ καλυπτόμενοι ὑπὸ φυκῶν.

Ὡς τὰ λοιπὰ, οἱ λίθοι ἦσαν βαρεῖς καὶ ὁ Λαφρεσάνζ κατώρθου μὲν, μεγάλως προσπαθῶν, νὰ μετακινήσῃ αὐτούς, κυλιόμενους, ἀλλ' ἕτεροι ἀπὸ τῶν πλευρῶν καὶ ἀπὸ τοῦ θόλου

ἀποσπώμενοι, ἠπέιλον νὰ κατασυντριψῶσιν αὐτόν· ἔτι ὑπῆρχε φόβος μὴ κατακαθίση τὸ πετρῶδες ἔδαφος, τότε δ' ἀπολυμένης τῆς ἰσορροπίας τῶν λίθων, δὲν ἔμελλεν ἄρα γε ἔτι ἄπαξ καὶ διὰ παντός νὰ ἐντειχίσῃ τὴν εἴσοδον τοῦ ὑπογείου.

Οὐχί, δόξα τῇ Θεῷ, διότι μετὰ πολὺωρον ἐργασίαν, καθ' ἣν ἐξαντληθεὶς ὑπὸ τῆς κοπώσεως, πολλακίς ἠναγκάσθη νὰ σταματήσῃ, ὁρσοερώτερος ἀὴρ προσέβαλε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἔβλεπε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῶν ὀπῶν δύο βράχων.

Ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν εἰς ἰσχυρὰν τοῦ Λαφρεσάνζ ὤθησιν ἐκλονίσθη ἄρδην καὶ μετὰ παρατεταχμένον κλονισμόν ἐκυλίσθη ἔξω καὶ ἡ εἴσοδος ἐγένετο ἐλευθέρα.

Ἐλευθέρα!

Ἦτο καὶ αὐτὸς ἐλεύθερος! Ἐσώθη!

Ἰπερβάς τὴν ὀλισθηρὰν πέτραν, εὐρέθη τῇ φορᾷ ταύτῃ ἐκτὸς τοῦ ὑπογείου.

Κατὰ πρῶτον ἐφρόντισε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, πρὸς ἣν ὤφειλε πολλὰς εὐχαριστίας, ἃς τῇ ἀνέπεμπεν ἐξ ὅλης καρδίας!

Νῦν, τοῦ κινδύνου παρελθόντος, ἐφρικία ἀναλογιζόμενος τὸν σκελετόν, παρετήρησεν ὁμῶς τότε ὅτι αἱ δυνάμεις τὸν ἐγκατέλειπον. Δεινὴ πείνα ἐσπάρασσε τὰ στήθη, καθόσον ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς προτερίας δὲν ἔφαγε διόλου, εἰ δὲ μεγάλοι ἀγῶνες οὐς κατέβαλε διὰ τὴν ἀνοίξῃ διόδον ἐξήντησαν αὐτὸν τεραστίως!

Ποῦ εὐρίσκατο; ὤφειλε νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν ταύτην, πρὶν ἢ κορέσῃ τὴν ὄρεξιν αὐτοῦ.

Ἐν ἀπόπτῳ ἐφαίνετο ἡ θαλασσα, ἣτις ἀπεσύρετο ὀλονὲν συντριβομένων τῶν κυμάτων.

Ὡς δ' αἱ τραγικαὶ περιπέτειαι, ἃς διῆλθε, κατέστησαν τὸν Λαφρεσάνζ δὺσπιστον, ὀλίγον ἔμελλεν αὐτῷ μὴ συλληφθῆν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Βάλτερ Χάνδελ καὶ ἐπικληθῆσιν περιπέτειαι ὁπωσοῦν δυσάρεστοι, διότι ἐπροστατεύετο ὑπὸ τῶν βράχων, οἵτινες ἀπέκρυπτον τὸν ὄριζοντα δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ. Ὅτε ὁμῶς συνῆλθεν ὀλίγον, ὅτε ὁ ὁρσοερός ἀὴρ, ὅστις ἐπληττεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ὃν ἀνέπνεεν ἀπλήστως, ἀπέδωκεν αὐτῷ ὀλίγας δυνάμεις, ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ, νὰ ἐξέλθῃ ὀλίγον τῆς κρύπτῃς του καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ μαθῇ, εἰ δυνατὸν, ποῦ εὐρίσκατο. Ἄλλ' ἐπειδὴ πολλὰς ἠναγκάσθη νὰ διέλθῃ ἐν τῇ ὑπογείῳ φυλακῇ ὥρας καὶ πολὺν ἔχασε καιρὸν προσπαθῶν νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὴν ὀπήν, ἤρχιζε νὰ κλίνη ἡ ἡμέρα καὶ ὀλίγα μόνον τῷ ὑπελείποντο λεπτὰ διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸ περιβάλλον αὐτὸν τοπεῖον καὶ ἀναγνωρίσῃ ἀκριβῶς τὸ μέρος, ἐνθα εὐρίσκατο.

Καὶ δεξιᾷ μὲν παρετήρει ψαμμώδη ἐπιφάνειαν προσβαλλομένην ὑπὸ τῶν τελευταίων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ὑποκειμένην χθαμαλῆς, πλὴν ἀποκρήμνου ἀκτῆς, ἣτις ἐπ' ἀπειρον ἀπετέλει ἀπλὴν παρατάσιν τῶν βράχων, ἐφ' ὧν ἴστατο τότε, ἐν στίχαις δὲ πολλαῖς ἐπὶ τῆς ψαμμώδους ἐκείνης παραλίας ἐφαίνοντο λευκοὶ θάλαμοι, ἀποτελοῦντες σταθμὸν θαλασσίων λουτρῶν.

Ναί, ἀλλ' ὁποῖός τις ἦν ὁ σταθμὸς ἐκεῖνος;

Σκεφθεὶς, συνεπέραναν ὅτι ἦν πάντως ὁ τῆς Μπράϊτπορ, τῆς Μπράϊτπορ! ἐνθα θὰ μετέβαινεν, ἐὰν μὴ τῷ ἐπήρχετο δυσάρεστόν τι καὶ μετὰ τὸ πέραν τῆς ἐν Μελομόβη ἀπεργίας πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ θεῖου Φιλήμονος, τῆς θείας Ἐλθίρας καὶ μάλιστα τῆς δεσποινίδος Βέρθας δὲ Κερμόρ.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδένα ἐγνωρίζεν ἐν Μπράϊτπορ καὶ αὐτὸς ἀπέθνησκεν ἐκ πείνης· ναί, ἀπέθνησκε κυριολεκτικῶς ἐκ πείνης καὶ ἐκ δίψης, καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πρῶτην γειτονικὴν οἰκίαν, ἣν ἔβλεπεν ἐν τῇ πρῶτῃ πεδιάδι εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, ἀνω τῆς κορυφῆς τῶν βράχων, ὅπως ζητήσῃ τεμάχιον ἄρτου καὶ ποτήριον ὕδατος. Μέγιστος κατεῖχεν αὐτὸν φόβος μήπως συλληφθῇ.

Ἐν τούτοις ὤφειλε ν' ἀποφασίσῃ μὴ δυνάμενος νὰ παραμῆνῃ ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ.

Ὁ ἡλῖος ἔδουε, τὸ σκότος ἐπεκάθητο βαθμηδὸν ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτὸς δὲ ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν πεδιάδα καὶ αὐθουθῇ θαρραλέως εἰς τὴν πολίχνην, ἣς τὰς οἰκίας διέκρινεν ἀκόμῃ.

Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, ἣν τότε λυκόφως, ἠδύνατο δὲ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πόλιν ἀπαρατήρητος· θὰ εἰσῆρχετο εἰς τὸ πρῶτον ξενοδοχεῖον, ὅπερ θὰ συνήντα, θὰ ἐξῆται διερμηνέα, νέον τινὰ ὁμιλοῦντα τὴν γαλλικὴν, εἰς κατ' ἀνάγκην θὰ εὐρίσκατο καὶ θὰ ἐτηλεγράφει τότε ἀμέσως εἰς τὸν «Ταχυδρόμον τῶν Δύο Κόσμων», εἰς τὸν κ. Ζακεμαίν, εἰς τὸν Φλαβιανὸν Μωροα.

Τοῦτο ἐν συντόμῳ θὰ ἦτο τὸ καλλίτερον.

Ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ σωροῦ τῶν βράχων ἔμελλε νὰ εἰσδύσῃ εἰς κοίτην ὕδν, ἣτις, καταλήγουσα ἐκεῖ, εἰσεχώρει εἰς τοὺς ἀγρούς ἐν μέσῳ σιτοφόρων πεδίων καὶ λειμώνων, ὅτε ἀνετινάχθη ἐξαίφνης.

Εἶχε παρατηρήσει μακρὰν ἐπὶ κλιτύος ἀνδρα τινὰ περιεργαζόμενον τοὺς ἀγρούς, οὗ δὲν ἠδύνατο μὲν νὰ διακρίνῃ τὰ χαρακτηριστικὰ, οὐδὲ τὸ πρόσωπον, ὅστις ὁμῶς ἦν πάντως τελωνοφύλαξ. Ἄλλ' ἐν ἡ αὐτὸς εὐρίσκατο θέσει, ἡ παρουσία τελωνοφύλακος δὲν ἦτο τὸ παράπαν εὐάρεστος. Ἐὰν αὐτὸς εἶδε τὸν ἀνθρωπον, καὶ ἐκεῖνος εἶδε βεβαίως αὐτόν. Ὅθεν, κύψας τὴν κεφαλὴν, προσέβη ὑπὸ τὸν φραγμὸν καὶ χωρὶς νὰ προσυλάξῃ ποσῶς ἑαυτὸν ὤρμησεν εἰς σιτόσπαρτον πεδίων· ἀλλ' εἶχεν ἤδη παρατηρηθῆ, διότι ἤκουσεν ὄζυν καὶ παρατεταμένον συριγμὸν.

Δεύτερος συριγμὸς, μᾶλλον παρατεταμένος, ἀπεκρίθη εἰς τὸν πρῶτον, εἶτα τρίτος καὶ ἕτερος ἀκόμῃ εἰς τὸν πρῶτον· καὶ ἐπειδὴ πάντες οἱ συριγμοὶ προήρχοντο ἐκ διαφόρων αὐθύνσεων, πρόδηλον ἀπέβαινε νῦν αὐτῷ ὅτι, παρατηρηθείσης τῆς ἀποδράσεώς του, ἐπετήρησαν τὴν παραλίαν καὶ πάντα τὰ κύκλω τοῦ Κεραιίου Πύργου, ἡ δὲ παρουσία ἐνὸς ἀνθρώπου ἐπὶ τῶν βράχων ἀνῆγειρε τὴν προσοχὴν τῶν τελωνοφυλάκων καὶ τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἐσκέπτοντο ἰσθῶς ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε ἕτερός τις πλὴν τοῦ αἰχμαλώτου των.

Ὁ Λαφρεσάνζ διέβηκε μετὰ λελογισμένης βραδύτητος πλαγίαν αὐλάκα διὰ τοῦ μεγάλου πεδίου, ἐν ᾧ εὔρε καταφύγιον, προσπαθῶν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον νὰ κινή τοὺς στάχους καὶ διηυθύνετο ὡς εἰς κρησφύγετον πρὸς τὰς οἰκίας τῆς πολίχνης, ὧν τὰ παράθυρα ἤρχισαν νὰ φωτίζονται ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς ἀρχομένης νυκτός· ναί, ἀλλ' οἱ κατηραμένοι συριγμοὶ ἐπλησίαζον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, διάτοροι ἀποβαίνοντες καὶ πληθυνόμενοι, εἰς βαθμὸν, ὥστε νὰ νομίξῃ τις ὅτι περιεζώσθη τὸ σιτόσπαρτον πεδίων, τοῦλάχιστον ἐκ τριῶν μερῶν, διότι μετὰ μικρὸν ὁ Λαφρεσάνζ ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν ἤκουε ποσῶς συριγμὸν ἐκ τῶν οἰκιῶν τῆς πολίχνης.

Οἱ καταδιώκοντες τὸν Λαφρεσάνζ δὲν ἐσκέπτοντο διόλου ὅτι ἠδύνατο νὰ τραπῆ τὴν διεύθυνσιν ἐκείνην, διότι θὰ ἐπιπτεν εἰς τὸ στόμα τοῦ λύκου, καὶ ὅμως ἡ θέσις του ἀπέβαινεν ἀκροσφαλῆς, διότι ἔφθανεν εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἀγροῦ καὶ μετὰ μικρὸν, διανύων τοὺς στάχους, θὰ εὐρίσκετο ἐκτεθειμένος, ὡφειλε δ' ἐκ παντὸς τρόπου νὰ διέλθῃ ἀναμιξῆ ἄλσῃ καὶ κήπους περιστέφοντας τὴν πολίχνην καὶ τὸ ἀνοιχτὸν ἐκεῖνο διερχόμενος διάστημα, θὰ τὸν ἔβλεπον, τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἀνθρωπὸς τις, ὅστις τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἐστὲν εἰς χιλίους διὰ βόλους καταρῶμενος καὶ ἀναθεματίζων αὐτόν, διέβη διὰ τοῦ ἀσκεποῦς ἐκείνου μέρους καὶ ἀνῆψε φανόν, ἐστημένον ἐπὶ χυτοῦ πικασαλου.

— Ἀναθεμα ἐκεῖνον ὁ ὅποιος ἐφεύρε τὸ ἀεριόφως, εἶπε διὰ τῶν χειλέων ὁ Λαφρεσάνζ, καὶ ὅλας τὰς προόδους τοῦ πολιτισμοῦ!

Πᾶν δευτέρον λεπτόν τῆς ὥρας ματαίως παρερχόμενον, διεκίβευεν ἔτι μᾶλλον τὴν θέσιν τοῦ Λαφρεσάνζ, καθόσον οἱ συριγμοὶ δὲν ἔπαυον ἀκούμενοι δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ ὅθεν καιροῦ πρὸς διασταγμούς μὴ ὑπάρχοντας, ἐξῆλθε τῆς κρύπτῃς του, λαβὼν σχῆμα φιλησύχου καὶ ἀνάκτου πολίτου, ἡρέμα καὶ σθεναρῶς περιπατοῦντος, ἀλλὰ μάτην, διότι ἔντονον: «Στάσου», μακρόθεν λεχθέν, τῷ ἀπέδειξεν ὅτι παρετηρήθη ἡ παρουσία του καὶ ὅτι ἡ πανουργία δὲν ἀφώπλισε ποσῶς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

Τότε ἀναλαβὼν τὸν δρόμον, εἰσέδου εἰς συμπλεγμα δρομίστων καὶ δασῶν, τρέχων ὡς ὄναγρος:

— Στάσου! Στάσου!

Ἠκούσθη δις πάλιν, ἐξώρμησαν δ' εἰς καταδιώξιν οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ διαβάται πολλοὶ μετ' αὐτῶν ἐνωθέντες, ἀλλ' ὁ Λαφρεσάνζ, δι' ἑνὸς ἄλματος, διέβη φυσικὴν αἰμασίαν, ἰδὼν δ' ὀλίγον μακρὰν στέγην, ὑφ' ἣν ὑπῆρχον βεβαίως κηπουρικὰ ἐργαλεῖα, κατέφυγεν ἐκεῖσε, ὅπου εὐρεθέντος πλησίον τοῦ βαρελίου, εἰσελθὼν ἐκρύβη ὡς ἠδύνατο, σὺν ἔχων ἔτι καὶ αὐτὴν τὴν ἀναπνοήν.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἀνεζητεῖτο ἐν ταῖς γειτονικαῖς ὁδοῖς, ἤκουε δὲ ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῆς κρύπτῃς τὸν κρότον τῶν πεταλωμένων ὑποδημάτων τῶν ἀστυνομικῶν ὑπάλληλων καὶ τῆς εὐρύθμου πορείας αὐτῶν, ὡς καὶ τὰς δυσαρσεκείας μεστὰς ἀναφωνήσεις: τοὺς ἀπεπλάνησεν, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ μακρὸν βεβαίως, διότι θ' ἀνηρευῶντο οἱ κῆποι, αἱ οἰκίαι καὶ τὰ στεγάσματα καὶ τὰ βαρέλια, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ἐσχάτων γωνιῶν καὶ θ' ἀνεκαλύπτετο ἐπὶ τέλους, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἐξώρριζεν αὐτόν.

Ὅποια φοβερά ἀτυχία νὰ σωθῆ τόσοι θαυμασίως καὶ νὰ συλληφθῆ πάλιν κατόπιν!

Ἀπεφάσισε νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ, φρονῶν ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι θὰ ἐκουράζοντο ἴσως ἢ θὰ ἔστρεφον ποτὲ ἀλλαχόσε τὰς ἀναζητήσεις. Ἐσήμανεν ἡ δεκάτη, ἡ δεκάτη καὶ ἡμίσεια, ἡ ἑνδεκάτη, ἤρχισε δὲ τότε νὰ σπαράσῃ αὐτὸν ὁ στόμαχος τοσοῦτον, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ βαρελίου καὶ ν' ἀπομακρυνθῆ ἐκ τοῦ στεγάσματος.

Καὶ ἐπειδὴ περὶ αὐτοῦ ἐπεκράτει σιγή, τῆς πολίχνης καταπαυούσης πάντα θόρυβον, εἰσέδου εἰς ἀμμοσκεπῆ δένδρουφυτεῖαν ἀκροποδητεῖ. Ἐπροξένοι ὅμως θόρυβον ἡ ἄμμος καὶ εἰς τὰς ὑλακὰς κυνὸς ἠκούσθησαν πάλιν οἱ συριγμοί.

Ὁ Λαφρεσάνζ ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνῃ.

Προῦχώρησεν εὐθύς, ἀλλὰ χειρότερα, διότι διαβαίνων διὰ πρασιῶν, ποδοπατῶν ἄνθη καὶ φυτὰ καὶ ἀποσπῶν δενδρύλλια ἠθέλησε νὰ ὑπερπηδῆσῃ κιγκλίδα, ἣν συνέτριψε μετὰ μεγάλου κρότου συντριθεισῶν ὑάλων, καὶ ἐκ τοῦ γενομένου κρότου ἠκούσθησαν, ἀποβαίνουσαι συχνοτέραι καὶ πολυαριθμότεραι, ἀνθρώπων κρυγαὶ καὶ ὑλακαὶ κυνῶν: αὐτὸς δὲ, ἐξακολουθῶν νὰ τρέχῃ, ὑπερεπήδα φραγμούς καὶ τοίχους, ποῦ μὲν ἐμπλεκόμενος εἰς σύρματα, ποῦ δὲ πίπτων καὶ ἐγειρόμενος καὶ τὸν δρόμον αὐτοῦ ἐπαναλαμβάνων, ἕως οὗ φθάσῃ που ἔστι προσκρούσας τὴν κεφαλὴν κατὰ τοίχου.

Ἦν ἀγροτικὸν περίπτερον μετ' ἐξεχούσης στέγης, ἣν εἶδεν ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν.

Τῇ φορᾷ ταύτῃ δὲν εἶχε πλέον ἐξοδόν: θὰ συνελαμβάνετο, διότι ἀδύνατον νὰ φύγῃ εἴτ' ἐκ δεξιῶν εἴτ' ἐξ ἀριστερῶν.

Κατ' εὐτυχίαν ὅμως ἐξωτερικὴ κλίμαξ ἤγεν εἰς τὸ περίπτερον, ὃ δὲ Λαφρεσάνζ ἀνῆλθεν αὐτὴν ἀκροποδητεῖ, μὴ συλλογιζόμενος τί ἠδύνατο νὰ συμβῆ: ἰδὼν δ' ἔνδον ἀπὸ ἡμιανοῦ κτου θύρας λάμψιν κηρίου εἰσῆλθε.

Τὸ δωμάτιον ἦν ἔρημον, τοῦ κατοικοῦ ἢ τῆς κατοικοῦ ἐξεληθόντος, αὐτὸς δ' ὦν κατάκοπος καὶ ἀσθμαίνων κατέπεσεν ἐπὶ ἔδρας, ἀναμμένων πλέον τῇ φορᾷ ταύτῃ τὸ πεπρωμένον.

Τὸ δωμάτιον ἦτο μικρὸν, ἠῤῥεπισμένον δι' ἐπίπλων ἐκ κυανοχρόου ὑφάσματος: ὠμοῖαζε δὲ πρὸς δωμάτιον κόρης.

— Ομιλεῖ ἴσως γαλλικὰ αὐτὴ ἡ μίς, ἐσκέφθη ὁ Λαφρεσάνζ, πειρώμενος μάτην ν' ἀναπνεύσῃ κανονικῶς, καὶ ἐὰν μὴ βάλῃ ἀγρίας κρυγὰς ἅμα μὲ ἴδη, θὰ μὲ ἀκούσῃ ἴσως... τέλος θὰ τῆς ἐξηγηθῶ ἢ καλλίτερα δὲν θὰ τῆς ἐξηγηθῶ τίποτε, διότι θὰ κρυγᾷσῃ, θὰ κρᾶξῃ βοήθειαν... καλλίτερα θὰ ἔκρινον ἐὰν παρεδιόδην πρὸ ὀλίγου. Θὰ μὲ ἐκλάβουν ὡς κλέπτῃν καὶ δολοφόνον! Πραγματικῶς ἔκαμα τρέλλαν νὰ καταφύγω ἐδῶ... ἀλλὰ καὶ νομίζω πράγματι ὅτι γίνουμαι τρελλός...

Εἶπομεν ὅτι ὁ Λαφρεσάνζ ἀνέβη τὴν κλίμακα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἀψοφητεῖ. Μετὰ μικρὸν ἐνόησεν ὅτι εὐρίσκοντο ἄνθρωποι ἐν τῷ συνεχόμενῳ δωματίῳ, ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ γενομένης δυνατῆς μάλιστα τῇ φωνῇ ἡμιλίας, τείνας δὲ τὸ οὖς ἠὺχρηστέθη ἀκούσας γαλλικὴν φωνήν.

— Δὲν πιστεύω ὅτι ἐκουράσθης, φιλότατη μου, ἂν καὶ ἔμεινες τόσοι εἰς τὴν παραλίαν. Ἐπιθυμοῦμαι νὰ μοὶ κάμῃς μίαν χάρι ν;

— Τί θέλεις πάλιν, Φιλῆμον;

— Ἄρχισε νὰ ψάλλῃς ἀπὸ τὸ λά, τὸ λά βαρὺ ἢ τὸ λά χαμηλόν.

— Ὁ θεὸς Φιλῆμων! ἡ θεῖα Ἐλβίρα! Δὲν ἐπῆγαν λοιπὸν εἰς τὸ Λονδῖνον;

Ἄ! ὄχι, διότι τοιουτοτρόπως ἠθέλησεν ἡ δεσποινὴ Βέρθα, ἣτις πράττει πάντοτε ὅ, τι τῇ ἤρχετο κατὰ νοῦν, ἐνοχλοῦσα ὀλίγον τὸν θεῖον καὶ τὴν θεῖαν. Δὲν ἐπτόει αὐτὴν ἡ ἀπεργία, ἄλλως δὲ δὲν εὐρίσκοντο ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς ἀπεργίας: καὶ ἔπειτα δὲν ἠθέλε νὰ κατοικήσῃ ἐν Λονδίῳ, βδελυσομένη αὐτό, εἰς Μπράιτπορ δ' ἐνόει νὰ μεταβῶσι καὶ παρευθὺς, εἰ δ' ἄλλως θὰ ἠσθένει.

Ν' ἀσθενήσῃ ἡ Βέρθα! ὁ θεὸς Φιλῆμων ἦτο ἰκανὸς νὰ περιφρονήσῃ πᾶσαν διὰ δυναμίτιδος ὑπόνομον ἐκ πικριτίδος παγκλαστίτιδος, μελινίτιδος καὶ εἴ τινας ἄλλης ἐκρηκτικῆς

ὕλης, ὅπως μὴ ἴδῃ ἀσθενῆ τὴν προσφιλῆ αὐτῷ θυγατέρα.

Ἡ δὲ θεία Ἐλθίρα ἐδείχθη μὲν μετ' ὀλίγης προθυμίας, ἀλλ' οὐδ' αὐτὴ ἠγάπα τὸ Λονδίνον, ἐπιθυμοῦσα νὰ βλέπῃ θάλασσαν καὶ θάλασσαν ἐκτενῆ, τὸν βαρύνοντες ὡς τὴν ἐκτενῆς φωνὴν ὠκεανόν.

Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπῆλθον εἰς Μπραΐτπορ, ὅπου ἀφίκοντο τῇ πρωΐᾳ τῆς αὐτῆς ἡμέρας.

Ὅποιον αἰσθημα ἐνέπνευσε τῇ δεσποινίδι Βέρθα δὲ Κερμόρ τὴν ἄμεσον εἰς Μπραΐτπορ μεταβασιν παρὰ τὴν ἀπεργίαν, ἀποβαίνει εὐνόητον.

Ἐπραττε τοῦτο οὐχὶ ἐξ ἔρωτος, ἀλλ' ἐκ περιεργίας, μάτην δὲ προσεπάθει νὰ τὸ ἀποκρύψῃ, ἀνησυχεῖ ἕνεκα τοῦ Λαφρεσάνζ καὶ ἡ ἀνησυχία αὐτῆς τὴν ἠνώχλει μάλιστα μεγάλως καὶ τὴν ἐξησθῆναι.

Οὐχί, δὲν ἠγάπα τὸν Λαφρεσάνζ, νέον, ὃν μόλις εἶδε!

Ἦ τοῦ κεραυνοβόλου αἰσθηματος!

Αὐτῇ, ἣτις ἐν τῷ μυχῷ τῆς καρδίας της περιεγέλα τόσον τὰ ρομαντικὰ καὶ περιπαθῆ, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς θείας της!

Καὶ ἔπειτα νὰ ἐρασθῆ νέου, νὰ συζευχθῆ αὐτὸν μετὰ τινος χρόνον, διότι ἐκεῖ θὰ κατήντα ὡς εἰκὸς τὸ πρᾶγμα, νὰ στερηθῆ τῆς ἐλευθερίας, νὰ ὑπακούῃ εἰς τινος, ὅποτε ἐν τοῖς πρώτοις τῶν ἀγαθῶν αὐτῆς ἐλλογιζέτο τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πλήρωσιν τῶν θελημάτων αὐτῆς!

Ὅχι! μυριάκις ὄχι!

Ἀκριβῶς δὲ ἀπῆλθεν ὡς τάχιστα εἰς Μπραΐτπορ, ἵνα ἡ ἡσυχος, ἵνα πράξῃ τὴν ἐρεθιστικὴν περιεργίαν. Καὶ ὄντως, ἅμα ἀφίκετο ἐκεῖσε, ἡσυχασε τελείως.

Φυσικῶς ἤκουσε νὰ γίνετε λόγος περὶ τε τῆς ἀπεργίας καὶ περὶ τῶν καταστροφῶν καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ, ὅτε ἐκάθηντο εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν καὶ ὑπὸ τῶν ὑπηρητῶν τοῦ περιπτέρου, ὅπερ ὁ θεῖος Φιλῆμων εἶχεν ἐνοικιάσει πρὸ πολλοῦ· πολλὰκις ἤκουσεν ἀναφερόμενον τὸ ὄνομα τοῦ γερμανοῦ Βάλτερ Χάνδελ, ὅστις συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, μικροῦ δεῖν διεμελιζέτο ὑπὸ τοῦ πλήθους.

Περὶ τοῦ Λαφρεσάνζ οὐδὲν ἤκουσεν, ἐπομένως οὐδὲν συνέβη αὐτῷ ἐξετέλεσεν αἰσίως τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ ἄνευ κινδύνου καὶ ἀπῆλθεν ἡδὴ τῆς Μελοκόμης, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ ποσῶς τὴν δεσποινίδα Βέρθαν δὲ Κερμόρ, ὡς οὐδ' αὐτῇ ἐὲν ἐσυλλογιζέτο τοῦ λοιποῦ τὸν ἄγνωστον αὐτὸν δημοσιογράφον.

Καὶ ὄντως, ἀφοῦ ἀπαξ ἔμαθε πάντα τὰ κατὰ τὴν ἀπεργίαν, ὀλίγον ἐσυλλογίσθη πλέον τὸν κύριον Λαφρεσάνζ, παραδοθεῖσα εἰς τὰς ἀπολαύσεις τῶν λουτρῶν καὶ τῆς παραλίας, ἐπανήρχετο δὲ μάλιστα ἐκ τῆς λέσχης τότε ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου καμάτου, διότι τὰ νεῦρα τῆς δεσποινίδος Βέρθας ἠγνούσαν τὴν κόπωσιν.

Ἀφοῦ ἀπέθηκε τὸν πῖλον ἐν τῷ ὄμματι αὐτῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παρακείμενον ἵνα χαιρετίσῃ τοὺς ἀγαπητοὺς γονεῖς, οὓς καὶ ἐξ ὅλης ψυχῆς ἠγάπα, καθ' ὅσον ἄλλως θὰ ἦτο λίαν ἀγνώμων.

Ἡ δεσποινὶς Βέρθα ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς ὅτε ὁ ἀτυχῆς Λαφρεσάνζ εἰσῆρχετο εἰς αὐτόν.

— Ἄρχισε νὰ ψάλλῃς μὲ τὸ λά, ἐπανάλαβεν ὁ θεῖος Φιλῆμων, ἐν τῇ συνήθει αὐτοῦ ἀδυναμία.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἀναγνωρίσας τὴν φιλικὴν ταύτην φωνήν, ἠγέρθη καὶ ἔμελλε νὰ εἰσρμηθῇ εἰς τὸ γειτονικὸν ὄμματιον, ὅτε ἀντικατοπτρισμὸς εἰκόνας τινὸς τὸν ἀνεχάϊτισεν.

Εἶχε πρὸ αὐτοῦ ὃν τι ρακῶδες καὶ κατερρυπωμένον ὑπὸ πηλοῦ καὶ ἄμμου, τετραυματισμένον δὲ καὶ καθημαγμένον τὸ πρόσωπον ὑπὸ τῶν βάτων καὶ τῶν ἀκανθῶν... ἠναγκάσθη δὲ ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ εἰκὼν αὕτη, ἦτο ἰδική του!

Πραγματικῶς δὲν ἐτόλμα νὰ παρουσιασθῇ τοιοῦτοτρόπως.

Ὁ δὲ θεῖος ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους τῆς θύρας ἐξηκολούθει:

— Βέρθα, ἀγαπητῆ μου κόρη, θέλεις νὰ εὐχαριστήσῃς τὸν θεῖόν σου, τὸν ἀγαθόν σου γέροντα θεῖον!

— Τί τρέχει πάλιν; ἀπεκρίθη ἡ δεσποινὶς Βέρθα, ἦν ὁ Λαφρεσάνζ δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀκούσει...

— Αὐτὸ τὸ πάλιν δὲν μοῦ ἀρέσει· ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐδειξάμεθα μεγάλην προθυμίαν διὰ νὰ ἐλθωμεν εἰς Μπραΐτπορ, μὲ ὅλους τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους εἶχομεν νὰ διατρέξωμεν.

— Ἀλήθεια, ἀγαπητῆ μου θεῖε, ἐφάνητε ἀξίεραστος, ἐξαίσιος, λαμπρὸς, πολὺ εὐάρεστος καὶ ἀγαπητότατος θεῖος.

— Τότε εὐχαρίστησε τὸν ἀγαπητόν σου θεῖον· ἔχει ἐκεῖ κλειδοκύμβαλον, κάθισε καὶ συνόδευσέ με τὴν θείαν σου. . . μιὰ φορὰ, μιὰν μόνον φορὰν. . . διὰ νὰ κρίνω ἐὰν ἡ μακρὰ αὐτῆς διαμονὴ εἰς τὴν παραλίαν ἔβλαψε τὴν φωνὴν της, ἄλλως δὲν θὰ κοιμηθῶ ἡσυχά.

Ἡ δεσποινὶς Βέρθα προσεπάθησε νὰ ἀντιστῆ.

— Ἄλλ' εἶνε ἕνδεκα καὶ μισὴ περασμένας.

— Δὲν εἶνε μεσονύκτιον, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ παίζω μουσικὴν ἕως τὸ μεσονύκτιον! περιλαμβάνεται ἐντὸς τοῦ συμφωνητικοῦ. Ἐλθίρα... σὲ παρακαλῶ.

— Φιλῆμον, εἶσαι ἀνυπόφορος, ὑπέλαβεν ἡ θεία Ἐλθίρα θρυπτομένη.

Ἡ Βέρθα ἔσυρε διὰ μιᾶς τρεῖς τοὺς δακτύλους ἐπὶ τῶν πλήκτρων τοῦ κλειδοκυμβάλου, οὕτως ὥστε πάντες οἱ ἦχοι ἠκούσθησαν ταυτόχρονως, καὶ ἡ κυρία Ἐλθίρα Σιδῶ ἤρχισεν ἄδουσα ἐκ τοῦ Ροβέρτου Διαβόλου τὸ ἄσμα τοῦ Βερτράμ, ἐν ᾧ ἐθριάμβευε καὶ ὅπερ τόσον ἤρεσκεν εἰς τὸν θεῖον Φιλῆμονα.

Εἶχε πληρέστατα δίκαιον ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ προειδοποιήσας ἄλλοτε τὸν Λαφρεσάνζ ὅτι ἦτο φοβερὸν πρᾶγμα ἡ φωνὴ τῆς Ἐλθίρας, διότι πρᾶγματι ἔτρεμον τὰ ὑλοπαράθυρα.

Μετῆγε συνάμα ἡ φωνὴ αὐτῆς τοῦ ἤχου διαφόρων σαλπύγων ἦτο τρομερὰ, ἀνήκουστος καὶ οὐδεμίαν γλῶσσαν δύναται νὰ παραστήσῃ αὐτήν!

Ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἡ θεία Ἐλθίρα προχωρήσει εἰς τὸ ἄσμα της καὶ ἐκρούσθησαν βιαίως αἱ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ θύραι τοῦ περιπτέρου.

Ὁ θεῖος Φιλῆμων ἠγέρθη λίαν δυσηρεστημένος.

— Οἱ κάτοικοι τῆς Μπραΐτπορ οὐδέποτε ἤκουσαν παρομοίαν φωνήν, ὑπέλαβε κινήσας τὴν κεφαλὴν. . . Διατί ὅμως κτυποῦν;

Ἡ θεία Ἐλθίρα ἔπαυσεν ἄδουσα· ἡ δὲ Βέρθα ἐπωφεληθεῖσα τῆς περιστάσεως ἔκλεισε τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὄμματιόν της.

Κραυγὴ ὅμως ἐκπλήξεως καὶ τρόμου ἐσβέσθη ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς.

— Δεσποινίς, τῇ εἶπεν ὁ Λαφρεσάνζ ταπεινῆ τῇ φωνῇ, μὴ βιάεσθε τὴν ἐλαχίστην φωνήν, διότι εἶμαι χαμένος.

Παρελθούσης τῆς πρώτης ἐκπλήξεως, ἡ δεσποινὶς δὲ Κερμόρ ἀνελάμβανε ταχέως πᾶσαν αὐτῆς τὴν ἡμερίαν κατ' οὐσίαν δὲν ἦτο τόσον ἐκπεπληγμένη ὅσον ἤθελε νὰ φανῇ.

Αἱ προκισθῆσαι αὐτῆς δὲν τὴν ἠπάτησαν, ἡ δὲ σπουδὴ τῆς νὰ μεταβῶσιν εἰς Μπραϊτπορ εἶχεν αἴσιον ἀποτέλεσμα, διότι φθασα ἐκεῖ ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὸν ἀτυχή νέον, ὅστις παρίστατο ἐνώπιόν τῆς, ἀνίσχυρος, κατερρυπωμένος καὶ παραμυροφωμένος!

Ἐκ τῆς ἀταξίας τῶν φορεμάτων τοῦ Λαφρεσάνζ καὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν αἵματος κατενόει ὅτι πολλὰς ὑπέστη οὗτος τραγικὰς περιπετείας καὶ σκληρὰς δοκιμασίας καὶ δὲν ἐσκέπτετο νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἐνόει ὅτι ἡ στιγμή ἦτο σοβαρὰ καὶ διέτρεχε μέγιστον κίνδυνον, κύπτουσα δὲ τὴν ὠραίαν αὐτῆς κεφαλὴν ἤκροατο, ἐνῶ διὰ τῆς χειρὸς ἐποίει σημεῖον τῷ Λαφρεσάνζ νὰ μὴ κινήθῃ.

Τὰ κτυπήματα ἐπὶ τῶν θυρῶν κατέστησαν βιαιότερα, ὁ δὲ θεὸς Φιλήμων, ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι ἡ αἰτία ἦν ἡ ἀρμονικὴ τῆς σύζυγου αὐτοῦ φωνὴ οὐδόπως προτίθετο νὰ ἴδῃ τί συνέβαινε, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ ἀνοίξῃ.

— Νομίζω, ἐπανελάμβανε μετὰ δυσθυμίας, ὅτι εἶνε κανεὶς κύριος εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐγὼ δὲ εὐρίσκωμαι εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἀπαρπλάκτως ὡς εἰς Γαλλίαν καὶ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδίδωμαι εἰς μουσικὰς μελέτας, τοσοῦτο μάλλον ὅσα ἀντὶ νὰ κτυπῶσιν εἰς τὴν θύραν μου διὰ νὰ κάμουν νὰ παύσω, ὡφείλον νὰ μ'εὐχαριστήσουν, διότι ἐπὶ τέλος—εἶμαι βέβαιος, τὸ χέρι μου βάλλω ἐπάνω εἰς τὴν φωτιὰ—καὶ οἱ κατοικοὶ τοῦ Μπραϊτπορ καὶ ὅσοι εἶνε ἐδῶ διὰ τὰ λουτρά δὲν ἤκουσαν παρομοίαν φωνήν!

Ἡ θεία Ἐλθίρα ἠσθάνετο κολακευομένην τὴν φιλοτιμίαν αὐτῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Σιδωνὰ ἐξήπτετο ὅλονέν, τῷ εἶπεν ἐπὶ τέλος μετὰ μεγίστης στοργῆς:

— Ἡσύχασε, Φιλήμων σὲ καθικετεύω!

— Ὅχι δά, ἐπὶ τέλος αὐτὸ μὲ ἐξοργίζει, διότι δὲν μὰς συμβαίνει τῶρα πρῶτην φορὰν! Τί λοιπὸν καὶ ἔξω τῆς Γαλλίας ὡς καὶ ἐντὸς αὐτῆς εἶνε περιφρονημένοι καὶ προγεγραμμένοι αἱ καλλιτεχνικαὶ ροπαὶ καὶ ὀρέξεις!

Καὶ ἐξηρησιωμένοι ὁ ἀγαθὸς καὶ ἐξαίρετος ἄνθρωπος περιεπάτει μεγάλας βήμασιν ἐν τῷ δωματίῳ, ἐνθα ἦν τὸ κλειδοκύμβαλον.

Τὰ κτυπήματα ὅμως ἐδιπλασιάζοντο, καὶ ἔκρουον νῦν θύρας τε καὶ παράθυρα.

Ἡ οἰκία ἦτο περιεζωσμένη!

Τελωνοφύλακες καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι εἶχον ἐνωθῆ, ἐξετάζοντες κατὰ τὴν διάβασιν τὰ συντρίμματα τοῦ φραγμοῦ, τὰ ἴχνη καὶ τὰς βλάβας, ἃς κατέλιπεν ὀπισθεν αὐτοῦ ὁ φυγάς, καὶ φωναὶ μάλιστα ἤκούοντο κάτωθεν τῆς ἐξωτερικῆς κλίμακος τοῦ ἐξοχικοῦ περιπτέρου.

Ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόρ σπεύσασα εἰς τὴν θύραν ἐκλείσεν αὐτὴν ἐν σπουδῇ.

— Ἐκεῖ, εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ, δὲν θὰ παραβιάσουν τὴν θύραν· σιωπὴ τώρα!

Οἱ ἀστυνομικοὶ ὅμως ὑπάλληλοι προσεπάθουν νὰ τὴν παραβιάσωσιν.

Εἰς ἐξ αὐτῶν ἀνέβη τὴν κλίμακα καὶ ἤκροατο, σκανδαλιζόμενος ὑπὸ τοῦ φωτός καὶ τῆς σιωπῆς. Ἐπὶ τέλος δ' ἔκρουσε.

— Τί θέλετε; ἠρώτησεν ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόρ.

— Ἀνοίξατε.

— Δὲν εἶμπορῶ... εἶμαι γυμνή.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος δὲν ἐπέμεινε μὲν ἐπὶ πλέον,

παρέμεινε ὅμως κατασκοπεύων. Τὰ πράγματα ἐδεινοῦντο.

— Νὰ εἰσποιήσω τὸν θεῖον καὶ τὴν θεῖαν, ἐσκέπτετο ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόρ, θὰ βάλουν ταῖς φωναίς, ἐγὼ δ' ἐπὶ τέλους θ' ἀναγκασθῶ ν' ἀνοίξω τὴν θύραν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, καὶ αὐτὴ ἄμα ἰδῆ τεταραγμένον τὸν θεῖον, θὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι ἐδῶ κατέφυγεν ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖ!

Καὶ ὅμως ἐπεθύμει νὰ τὸν σώσῃ, διότι πράγματι δι' ἄλλον σκοπὸν δὲν ἦλθεν εἰς τὸ Μπραϊτπορ.

Ἐπὶ τέλους ὁ θεὸς Φιλήμων ἠναγκάσθη ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων κτυπημάτων νὰ ἀνοίξῃ.

Ὅσον δὲ σολοίκως καὶ ἂν ὠμίλει τὴν ἀγγλικήν, ὠμίλει ὅμως τόσον, ὅσον νὰ γίνηται καταληπτός, καὶ μὰ τὸν διάβολον, θὰ διεμαρτύρητο ἐνεργητικώτατα κατὰ τῆς παραβιάσεως τοῦ ἀσύλου του!

Πῶς! εἰσέβαλον εἰς τὴν κατοικίαν γαλλοῦ πολίτου ἐπὶ τῇ προφάσει ἐξαιτίας ἐκτελέσεως τῆς μελωδίας τοῦ Μέγερβερ! Καὶ μὰς ἐξεκώφαινον μὲ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἀγγλίας! ὦ τῆς ἀστειότητος!

— Σὰς ὀρκίζομαι, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπάλληλους, ἔχω ἓνα φίλον συντάκτην τοῦ «Ταχυδρόμου τῶν Δύο Κόσμων!» τὸν κύριον Λέοντα Λαφρεσάνζ! καὶ θὰ ἰδῆτε ἐὰν δὲν διηγηθῆ εἰς τὰ δύο ἡμισφαίρια τὴν αἰσχρὰν παραβίαν, τῆς ὁποίας εἶμαι θύμα!

Καὶ προσέθετεν:

— Ἀκούεις, Ἐλθίρα, νὰ τὰ γράψῃς τοῦ Λαφρεσάνζ ὅλα αὐτὰ καταλεπτῶς!

Μεθ' ὅλην τὴν κρισιμότητα τῆς περιστάσεως, ἡ Βέρθα καὶ ὁ Λέων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ καγχάσωσι.

Ἄλλ' ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος δὲν ἤκουε τὸν θεῖον Φιλήμονα καὶ ἐφαίνετο ἤμιστα προσέχων εἰς τοὺς κερανοὺς τοῦ τύπου, ἐξήγει δὲ λίαν ἠσύχως πρὸς τὸν κύριον Σιδωνὰ ὅτι εἰς τὸ περίπτερον αὐτοῦ κατέφυγε πάντως ὁ λεγόμενος Βάλτερ Χάνδελ, ὅστις ἀνετίναξεν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐνέπρησε τὰ ἀγγειοπλαστεῖα τῆς Μελοκόμβης, καὶ ὅτε ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, ἐνόησας τὰ λεγόμενα, μετέφρασεν αὐτὰ εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἡ θεία Ἐλθίρα ἤρχισε νὰ βαλλῇ κραυγὰς.

Θεὲ καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους! θὰ ἐσφάζοντο ἐν τῷ ὕπνῳ των! Ποῦ νὰ φύγωσι! Πρὸ παντός, ναί, πρὸ παντός ἐπρεπε ν' ἀνερευνηθῆ ἡ οἰκία ὅλη.

Τοὺς λόγους τούτους ἤκουσαν ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόρ καὶ ὁ Λαφρεσάνζ.

— Ἐν πλέον ὑπολείπετε, δεσποινὴς, εἶπεν ἀπλῶς ὁ νέος, νὰ παραδοθῶ, διότι ὁ θεὸς σας θὰ μὲ ἀναγνωρίσῃ καὶ θὰ ἐγκυηθῆ δι' ἐμέ.

— Ὅχι, ὑπέλαβεν ἡ Βέρθα συνοφρυωθεῖσα καὶ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στόματος θέσασα, διότι θὰ σας ὀδηγήσουν καὶ πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Ἀπ' αὐτὴν ἐξῆλθεν καὶ ἂν εἰξέυρατε πῶς!

— Δὲν τὸ θέλω, καὶ ἐννοῶ νὰ σας σώσω.

Καὶ προσέθηκεν ὀλίγον ἐιστάσασα:

— Εἶσθε τίμιος ἄνθρωπος;

Τοὺς λόγους τούτους προφέρουσα ἡ δεσποινὴς Βέρθα, παρετήρει αὐτὸν ἀτενῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ναί, δεσποινὴς, σας ὀρκίζομαι.

— Πηγαίνετε τότε σιγὰ-σιγὰ ὀπισθεν τῆς κλίνης μου.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἐνόησε καὶ εἰσέδυσεν ἐπιτηδεῖως ὀπισθεν τῆς κλίνης.

— Νὰ μὴ εἶπητε τίποτε, μὴδὲ νὰ κινηθῆτε ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν συμβῆ.

Καὶ διὰ μιᾶς ἀποβαλοῦσα ἡ νεῆνις τὴν ἐσθῆτα, τὸν στηθόδεσμον καὶ τὰς περικνημίδας, ἔλυσε τὴν κόμην καὶ περιβληθεῖσα ἑλαφρὸν ἑσφορίον, εἶτα δὲ μικρὰς ἐμβάδας, ἤνοιξεν ἐν τάχει τὴν στρωμνὴν αὐτῆς καὶ ἐβύθισε διὰ τῆς πυγμῆς τὸ προσκεφάλαιον.

Κρούσασα δ' εἶτα τὴν θύραν :

— Εἰμπορεῖτε, θεῖε, νὰ μοὶ εἶπητε τί σημαίνει ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος ! ἀνέκραξεν. Ἐκτύπησεν εἰς τὴν θύραν μου ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ! Τί σημαίνουν ὅλα αὐτὰ ;

Τότε δὲ μόνον ἀνάψασα τὸ κηρίον, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ πορευθεῖσα πρὸς τὴν θεῖαν αὐτῆς, ἐφάνη οὕτως ἀτημελήτως ἐνδεδυμένη, πρὸ τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπάλληλου, ὅστις εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θεῖου Φιλήμονος, ὅστις μὴδ' αὖτως ἀναθρῆσας :

— Βέρθα, κόρη μου, εἶπε μὲ τρέμουσαν φωνήν, παρετήρησες ὑποκάτω τῆς κλίνης σου ;

— Αὐτὸ πρῶτα-πρῶτα ἔκαμα, ἀνταπήντησεν ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόν ἐν ἐξαίρετῳ ἀγγλικῇ γλώσσῃ, καὶ ἐρεύνησα ἀκόμη καὶ τὰς σκετοθήκας. διότι ἤξεύρετε κάλλιστα, θεῖέ μου, ὅτι φοβοῦμαι παρὰ πολὺ, καὶ κάμνω πάντοτε τὸ αὐτὸ καὶ εἰς Παρισίους.

Ἐὰν τὸν θεῖον Φιλήμονα μὴ κατεῖχε θυμοβόρος συγκίνησις, μεγάλως θὰ κατεπλήσσετο ἀκούων ταῦτα, διότι ἡ δεσποινὴς Βέρθα ἦκιστα πάντων ἦν δειλὴ· ἀλλὰ καθησυχάσας, καθ' ὅσον ἀφέρα τούλάχιστον τὸ δωμάτιον τῆς ἀνεψίφας αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν, ὡς ἐπίστευε τούλάχιστον, νὰ περιέχῃ τὸ τέρας τὸν Βάλτερ,

— Ἐμβα εἰς τὸ δωμάτιόν σου, ἀγαπητῆ μου κόρη, εἶπεν ὁ ἐξαίρετος ἀνὴρ, καὶ κλειδώσου καλὰ· αὐτοὶ οἱ κύριοι ἐδῶ θὰ ἐρευνησοῦν τὴν οἰκίαν ἀπὸ τῶν ὑπογείων, μέχρι τοῦ ὑπερέου.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἠθέλησε νὰ ἐπιμείνῃ.

— Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ τὸ δωμάτιον τῆς δεσποινίδος ;

— Ἐξαίρετα ! ἀπήντησεν ἡ Βέρθα ἐν ἡρεμίᾳ· εἶνε τόσον μικρὸν, ὥστε ἀποβαίνει ἀδύνατον εἰς ἓνα κακοῦργον νὰ κρυβῆ ἐντὸς, δύναται δὲ ὁ κύριος, ἐξηκολούθησε δεικνύουσα τὸν ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον, νὰ πεισθῇ ὁ ἴδιος !

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος κύψας τὴν κεφαλὴν παρετήρησεν, ἰστάμενος ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας, πάσας τὰς γωνίας καὶ ἀπεσύρθη εἰπὼν ἐπιδοκιμαστικῶς :

— Πολὺ καλὰ.

Εἶτα ὁ θεῖος Φιλήμων καὶ αὐτὸς ἐξήτασε λεπτομερῶς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς οἰκίας, ἐνῶ ἡ δεσποινὴς Βέρθα, κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῇ συμβουλήν, ἐνεκλείσθη ἐν τῷ δωματίῳ αὐτῆς καλῶς.

— Ἐλάτε ! ὑπέλαθεν ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόν ἡμιφώνως τῶρα, κύριε, δύνασθε νὰ ἐξέλθετε τῆς κρύπτῆς σας, ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδένα διατρέχετε πλέον κίνδυνον.

Ὁ Λαφρεσάνζ δὲν ἀνέμενε νὰ ἐπικραλῶθῃ τοὺς λόγους τῆς ἡ δεσποινὴς Βέρθα, διότι λίαν ἐστενεχωρεῖτο ἐν τῇ κρύπτῃ του.

— Διηγηθῆτέ μου λοιπὸν τῶρα τὰς περιπετείας σας, ἐπανέλαθε μετ' ἀστειότητος, θὰ εἶνε λίαν περιέργοι.

Ὁ Λαφρεσάνζ ἤρχισε τὴν διήγησιν αὐτοῦ, ὅτε δ' ἐφθασεν εἰς τὴν πρώτην ἐκρηξίν, ἧτις ἀνέτρεψε τὴν σιδηροδρομικὴν ἄμαξαν, ἡ δεσποινὴς Βέρθα διέκοψεν αὐτόν.

— Ἰδοὺ τί θὰ εἶπῃ νὰ μὴ μὲ ἀκούσετε, εἶπεν, ἐγὼ σὰς προειδοποίησα, ὡς πρὸς τὰς προθέσεις τοῦ ἀθλίου ἐκείνου.

— Δὲν εἶνε ὅμως ἐκεῖνος, ἀνέκραξεν ὁ Λαφρεσάνζ· ἀπατάσθε τελείως. Ἐκεῖνος εἶνε συναδελφός μου, ὀνομαζόμενος Θεοδῶρος Μενδῶ, Αὐστριακός, ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου « Ἐωθινοῦ Ταχυδρόμου ».

Ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόν ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Εἶσθε βέβαιος περὶ τούτου ;

— Βεβαιότατος.

— Ἔχει ἀγρίαν μορφήν, κακὴν φυσιογνωμίαν.

— Δὲν βλέπετε, καθὼς εἶμαι τῶρα, ἔχω καὶ ἐγὼ φυσιογνωμίαν πολὺ καθησυχαστικὴν ; Παρτηρησάτέ με, φαίνομαι ὡς κακοῦργος μὲ τὰ φορέματα αὐτά.

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὑπέλαθε μειδιῶσα ἡ δεσποινὴς δὲ Κερμόν, ὅτι ἐὰν δὲν σὰς ἀνεγνώριζον, θὰ ἐνόμιζον ὅτι ἐδολοφονήσατε κανένα...

Ὁ Λαφρεσάνζ ἐπανέλαβε τὴν διήγησιν αὐτοῦ, ἀπλῶς καὶ ἄνευ ἐμφάσεως περιβάλλον ὅμως τὰς ἐντυπώσεις αὐτοῦ δι' ἀκριβείας, οὕτως ὥστε ἡ δεσποινὴς Βέρθα ἐφάνη ἀκούσα ἐκπεπληγμένη.

— Ἀτυχῆ νέε, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ἀλλ' ὑπεφέρατε φοικωδῶς.

— Καὶ ὑποφέρω ἀκόμη, δεσποινὴς, διότι δὲν ἔφαγα τίποτε ἀπὸ χθές, ὑπέφερα φοβεροὺς κόπους καὶ νομίζω, ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ὅτι τὸ κεφάλι μου θὰ σπάσῃ...

— Ἀτυχῆ νέε, ἀπεκρίθη καὶ πάλιν.

Ἀκροασαμένη δὲ καὶ μὴδὲν ἀκούσασα,

— Ἡ ἀστυνομία ἀπεσύρθη, εἶπε, καὶ πηγαίνω νὰ ζητήσω ὅ,τι εἰμπορέσω νὰ εὔρω πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ κάτι τι, ἐπειδὴ ὁ θεῖος καὶ ἡ θεία δὲν ζοῦν γενικῶς μὲ ἀέρα, ἐγὼ δ' αὐτῆ ἔχω μεγάλην ὄρεξιν· ὥστε θὰ εὔρεθῇ τι πάντοτε ἐκ τοῦ προχείρου.

Καὶ στρέψασα τὴν κλεῖδα ἤνοιξε τὴν θύραν.

— Τί τρέχει πάλιν ; ἀνέκραξεν ὁ θεῖος Φιλήμων ὅστις δὲν εἶχεν ἀκόμη συνέλθει ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῇ... Τί ἔχεις, Βέρθα ; μήπως ὑποφέρεῖς ;

— Θεῖε, ὑπέλαθε θαρραλέως ἡ νεῆνις, ἐνδύθητε καὶ μὴ κάμετε θόρυβον, διότι ἔχω νὰ σὰς ὁμιλήσω.

— ὦ ! ἀνέκραξεν ὁ θεῖος Φιλήμων, ὁ δολοφόνος εἶνε μέσα, τὸν εἶδες τὸν δολοφόνον ! Νὰ στείλω νὰ φωνάξω τὴν ἀστυνομίαν !

— Σιωπήσατε δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἀνταπήντησεν ἡ δεσποινὴς Βέρθα σιωπήσατε, διότι ἄλλως θὰ γείνετε αἰτία μεγάλων δυστυχημάτων...

Ὁ θεῖος Φιλήμων ἐξῆλθε τοῦ δωματίου φορῶν περισκελίον ἀπολήγον εἰς τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν, καὶ τούτων καλυπτομένων, καὶ ἐν στολῇ ἀνθρώπου ἀποσπασθέντος ἐκ τοῦ ὕπνου. Ἡ στοργυλὴ αὐτοῦ κεφαλὴ ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ μεγάλης βαμβακερᾶς σκούφιας, εὐρυνομένης πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ σφίγγῃ καλῶς τὴν κεφαλὴν. Ἦν δ' ἐν τοιαύτῃ περιβολῇ ἀκαταμυχήτως γελοῖος.

— Εἰμπορῶ νὰ ἴδω τὴν θεῖαν μου ;

— Ναί, ἀγαπητῆ μου Βέρθα, ἀνέκραξεν ἡ θεία Ἐλθίρα τρεμούση τῇ φωνῇ ἐξεργωμένη ἐκ τοῦ δωματίου. Ἀλλὰ τί τρέχει πάλιν, παιδί μου ; Ἄ ! ἐξάπκντος θὰ μὰς ἀνατινάξουν εἰς τὸν ἀέρα.

(Ἐπεται συνέχεια).

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἡ ἀμυξοστοιχία ἐπέτα, καὶ ἐγὼ ὠμίλουν μόνος μου ἡμυρώνως, ταχύνων τὰς λέξεις ἐφ' ὅσον ἐπυκνοῦντο αἱ οἰκίαι, μὲ τὴν ἀγωνίαν ἐκείνην, πλήρη πόθου καὶ χαρᾶς, τὴν ὁποίαν δοκιμαζοί τις ἀνερχόμενος τὴν κλίμακα τῆς ἐρωμένης του. Ἡ Σεβίλλη! Ἡ Σεβίλλη εἶνε ἐκεῖ! Εἶνε ἐκεῖ ἡ βασιλίςσα τῆς Ἀνδαλουσίας, αἱ Ἀθῆναι τῆς Ἰσπανίας, ἡ μήτηρ τοῦ Μουρίλλου, ἡ πόλις τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ἐρώτων, ἡ περιώνυμος Σεβίλλη, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἐπέφερον ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας μετ' αἰσθήματος γλυκείας συμπαθείας! Τίς νὰ μοῦ ἔλεγε, πρὸ τινος καιροῦ, ὅτι θὰ τὴν ἔβλεπον! Καὶ ὅμως οὐκ εἶνε ὄνειρον! Αἱ οἰκίαι αὐταὶ εἶνε βεβαίως τῆς Σεβίλλης, οἱ χωρικοὶ αὐτοὶ ἐκεῖ κάτω εἶνε Σεβίλλιανοί, τὸ κωδωνοστάσιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶδον, εἶνε ἡ Γιράλδη! Ἐγὼ εἰς τὴν Σεβίλλην; Παράδοξον! Μοῦ ἔρχεται ἡ ὄρεξις νὰ γελῶ!

Τί νὰ κάμνη ἡ μήτηρ μου τὴν στιγμὴν αὐτήν! Ἐὰν ἦτο ἐδῶ! Ἐὰν ἦτο ἐδῶ ὁ δαίνα, ὁ τάδε! Κρίμα ὅτι εἶμαι μόνος! Ἰδοὺ οἱ λευκοὶ οἴκοι, οἱ κῆποι, οἱ ἑρμίσκοι... Εἴμεθα εἰς τὴν πόλιν... Ἀποβιβαζόμεθα... Ἄ! πόσον εἶνε ὠραία ἡ ζωὴ!...

Ἐφθασα εἰς τι ξενοδοχεῖον, ἔριψα τὴν βαλίξιν εἰς τὸ *patio* καὶ ἤρχισα νὰ περιπλανῶμαι εἰς τὴν πόλιν.

Μοῦ ἐφάνετο ὅτι ἐπανεβλεπον τὴν Κόρδουβαν μεγάλην, ἐξωραϊσμένην καὶ πολιτισμένην. Οἱ δρόμοι εἶνε πλατύτεροι, αἱ οἰκίαι ὑψηλότεραι, τὰ *patios* εὐρυχωρότερα, ἀλλὰ ἡ γενικὴ ὄψις τῆς πόλεως εἶνε ἡ αὐτή. Εἶνε ἡ ἀγνωστάτη ἐκείνη λευκότης, τὸ περίπλοκον ἐκεῖνο δίκτυον τῶν ἑρμίσκων, τὸ ἄφθονον ἐκεῖνο ἄρωμα τῶν πορτοκαλεῶν, ἡ εὐγενὴς ἐκείνη αὐρα τοῦ μυστηρίου, ἡ ἀνατολικὴ ἐκείνη ὄψις, ἣτις διεγείρει ἐν τῇ καρδίᾳ αἰσθημὰ τι γλυκύτατον προσφιλοῦς μελαγχολίας, καὶ ἐν τῷ νῷ χιλίας φαντασίας καὶ πόθους καὶ ὄνειρα κόσμου μακρυνοῦ, ζωῆς νέας, ἀνθρώπων ἀγνωστων, παραδείσου ἐπιγείου, μεστοῦ ἐρώτων, ἀπολαύσεων, εἰρήνης.

Εἰς τοὺς δρόμους ἐκείνους ἀναγινώσκειται ἡ ἱστορία τῆς πόλεως. Κάθε ἐξώστης, κάθε τεμάχιον γλυπτικῆς, κάθε σταυροδρόμιον μνηστῆρες ἐνθυμίζει τὰς νυκτερινὰς περιπετείας ἐνὸς βασιλείως, τὰς ἐμπνεύσεις ἐνὸς ποιητοῦ, τὰ κατορθώματα μιᾶς ὠραίας, ἕνα ἔρωτα, μίαν μονομαχίαν, μίαν ἀρπαγὴν, ἕνα μῦθον, μίαν ἐορτήν.

Ἐδῶ εἶνε μίᾳ ἀνάμνησις τοῦ Μαρία Παδίλλα, ἐκεῖ τοῦ Δὸν Πέτρου, παρεκεῖ τοῦ Κερβαντου, ἀλλαχοῦ τοῦ Κολόμβου, τῆς Ἀγίας Θηρεσίας, τοῦ Οὐελάσκουεθ, τοῦ Μουρίλλου.

Εἰς στυλοῦς ἐνθυμίζει τὴν ρωμαϊκὴν κυριαρχίαν, εἰς πύργους, τὴν λαμπρότητα τῆς μοναρχίας τοῦ Καρόλου Ε', ἐν ἀλκαζάρ, τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς αὐλῆς τῶν Ἀράβων.

Παρὰ τοὺς μετριόφρονας λευκοὺς οἰκίσκους, ἀνυψοῦνται τὰ πολυτελῆ μαρμαρίνα μέγαρα· οἱ μικροὶ ἐλικαιοειδῆς δρόμοι ἀπολήγουσιν εἰς μεγάλας πλατείας, πλήρεις πορτοκαλεῶν ἀπὸ τῶν μνηστῆρες καὶ σιωπηλὸν σταυροδρόμιον μεταβαίνει, διὰ μικρᾶς στροφῆς, εἰς ὁδὸν συχναζομένην ὑπὸ θορυβώδους πλήθους· ὁθενδήποτε δὲ καὶ ἂν διέλθης, βλέπεις, διὰ μέσου τῶν κομψῶν κιγκλιδῶν τῶν *patios*, ἄνθη, ἀγάλματα, κρήνας, σειρὰς αἰθουσῶν, τοίχους γέμοντας ἀραβουργημάτων, ἀρχαῖα παραθύρακια, λεπτοτάτους στυλοὺς ἐκ πολυτίμων μαρμάρων, καὶ εἰς κάθε παραθύρον, εἰς κάθε κῆπον, φαιδράς γυναικῆς λευκοενδεδυμένας, ἡμικερυμμένας, ὡς αἰδῆμονες νύμφαι, μεταξὺ τῶν φύλλων τῶν κλημάτων καὶ τῶν θάμνων τῶν ρόδων.

Ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν ἐφθασα εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Γουαδαλιβίρου, εἰς τὰς δένδροστοιχίας τοῦ περιπάτου τῆς Χριστίνης, ὅστις εἶνε διὰ τὴν Σεβίλλην ὅ,τι διὰ τὴν Φλωρεντίαν ὁ παρὰ τὸν Ἄρνον περίπατος. Ἐνταῦθα τὸ θέαμα εἶνε μαγευτικόν.

Ἐπλησίασα κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν περιώνυμον Πύργον τοῦ Χρυσοῦ. Ὁ περίφημος οὗτος Πύργος, ἐπικληθεὶς τοῦ Χρυσοῦ, εἶτε διότι ἐνεκλείετο ἐν αὐτῷ ὁ χρυσός, τὸν ὁποῖον τὰ ἰσπανικὰ πλοῖα ἔφερον ἐξ Ἀμερικῆς, εἶτε διότι ὁ βασιλεὺς Δὸν Πέτρος ἐκρυπτεν ἐκεῖ τοὺς θησαυροὺς του, εἶνε ὀκτάγωνος, τριώροφος, ἡ κορυφὴ του στεφανοῦται ὑπὸ ἐπαλλᾶξων καὶ ἡ βᾶσις του βρέγεται ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ.

Ἡ παράδοσις διηγεῖται ὅτι ὁ πύργος οὗτος κατασκευάσθη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Ρωμαίων, καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ κατώκησεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἡ ὠραιότατη εὐνοουμένη τοῦ βασιλείως ἐκεῖνου, ὅτε ὁ πύργος ἤνοῦτο μετὰ τοῦ ἀλκαζάρ διὰ κτιρίου, καταδαφισθέντος ἀκολούθως, ὅπως ὁδοῦ χωρὸς εἰς τὸν περίπατον τῆς Χριστίνης.

Ὁ περίπατος οὗτος ἐκτείνεται ἀπὸ τὸ παλατίον τοῦ δουκὸς τοῦ Μονπανσιέ, μέχρι τοῦ Πύργου τοῦ Χρυσοῦ, σκιαζοῦται δὲ ὀλόκληρος ἀπὸ πλατάνους τῆς Ἀνατολῆς, ἀπὸ ὄρυς, ἀπὸ κυπαρίσσους, ἀπὸ ἰτέας, ἀπὸ λεύκας καὶ ἄλλα δένδρα τοῦ βορρᾶ, ἅτινα οἱ Ἀνδαλουσίοι θαυμάζουν, ὅπως θὰ ἐθαυμάζωμεν ἡμεῖς τοὺς φοίνικας, τὴν ἀλόην καὶ τὰς πεδιάδας τοῦ Πεδεμοντίου καὶ τῆς Λομβαρδίας.

Μεγάλῃ γέφυρα ζευγνύει τὸν ποταμὸν, καὶ ὁδηγεῖ εἰς τὸ προάστειον τῆς Τριάνης, οὕτως αἱ πρῶται οἰκίαι φαίνονται ἐπὶ τῆς ἀντιπέρας ὄχθης.

Μακρὰ σειρὰ πλοίων καὶ λέμβων ἐκτείνεται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, μεταξὺ δὲ τοῦ Πύργου τοῦ Χρυσοῦ καὶ τοῦ παλατίου τοῦ Δουκὸς πηγαινοῦν καὶ ἔρχονται ἀκαταπαύστως λέμβοι.

Ὁ ἥλιος ἔδουε. Πλήθος κυριῶν κατέκλυζε τὰς δένδροστοιχίας, ὅμιλοι χωρικῶν διήρχοντο ἐπὶ τῆς γεφύρας, ἐντὸς τῶν πλοίων εἰργάζοντο πυρετωδῶς, ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζε κρυμμένη ἐντὸς τῶν δένδρων, ὁ ποταμὸς ἦτο ροδόχρους, ὁ ἀήρ εὐωδίζεν ἀπὸ ἄνθη, ὁ οὐρανὸς ἐφάνετο ὅλος πυρίνος.

Ἐπέστρεψα εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπήλαυσα τὸ θαυμάσιον θέαμα τῆς Σεβίλλης ἐν ὄρα νυκτός.

Τὰ *patios* ὅλων τῶν οἰκιῶν ἦσαν φωτισμένα, τὰ μὲν τῶν πενιχρῶν οἰκιῶν διὰ ἡμίφωτος, προσδίδοντας εἰς τὴν χάριν ὄψιν μυστηριώδη, τὰ δὲ τῶν μεγάρων πλήρη ἀπλέτου φωτός, ἐξ οὗ ἀπήστραπτον οἱ καθρέπται καὶ ἐσπινθηροβόλου, ὡς ἀκτίνες ὑδραργύρου, τὰ ἐκ τῶν πιδάκων ἐξακοντιζόμενα ὕδατα καὶ ἔλαμπον ἐν μέσῳ χιλίων χρωμάτων τὰ μάρμαρα τῶν προδύμων, τὰ μωσαϊκὰ τῶν τοίχων, τὰ ὑελώματα τῶν θυρῶν, τὰ κρύσταλλα τῶν πολυελκίων.

Μέσα δὲ ἐφάνοντο πλῆθος κυριῶν, ἤκούοντο πανταχοῦ ἤχοι γελῶτων, φωνῶν, μουσικῆς. Ἐνόμιζες ὅτι διέρχουσαι πρὸ τόσων αἰθουσῶν χοροῦ. Ἀπὸ κάθε θύραν ἐξήρχετο κύμα φωτός, εὐωδίας καὶ ἀρμονιῶν.

Οἱ δρόμοι ἦσαν πλήρεις ἀνθρώπων. Μεταξὺ τῶν δένδρων τῶν πλατειῶν, ὑπὸ τὰς στοάς, εἰς τὸ βάθος τῶν στενωπῶν, ἐπάνω εἰς τὰ δωμάτια, πανταχοῦ ἔβλεπες λευκὰς ἐσθῆτας γυναικῶν νὰ κυματίζουσι, νὰ ἐμφανίζωνται καὶ νὰ ἐξαφανίζωνται εἰς τὴν στοάν, καὶ προσωπάκια μὲ ἄνθη εἰς τὴν κόμην νὰ χαριεντίζωνται εἰς τὰ παράθυρα, καὶ ὄμιλους νέων νὰ διασχίζουσι τὸ πλῆθος, κραυγάζοντες εὐθῆμως, καὶ ἀνθρώπους νὰ χαιρετῶνται καὶ νὰ ὀμιλοῦν ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ ἀπὸ

τόν ὄρομον, πανταχοῦ δὲ ζωηρὰν κίνησιν, φωνάς, γέλωτας καὶ εὐθυμίαν ὡς νὰ ἦσαν ἀπόκρως.

Ἡ Σεβίλλη δὲν ἦτο πλέον ἢ ἓνας ἀπέραντος κῆπος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπαίξιν ὀλόκληρος λαός, φρούσσων ἐκ νεότητος καὶ ἔρωτος.

Δι' ἓνα ξένον, αὐταὶ εἶνε στιγμαὶ πολὺ θλιβεραὶ. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι μοῦ ἤρχετο νὰ κτυπήσω τὴν κεφαλὴν μου εἰς τὸν τοῖχον. Περιεπλανώμην ἐδῶ κ' ἐκεῖ καταζαλισμένος, μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω. τὴν καρδίαν συνεσφιγμένην, ὡσανεὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος διεσκέδαζε διὰ νὰ χλευάσῃ τὴν μοναξίαν μου καὶ τὴν μελαγχολίαν μου.

Ἦτο πολὺ ἄργα διὰ νὰ ἐγχειρίσω τὰς συστατικὰς ἐπιστολάς, πολὺ ἐνωρὶς διὰ νὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ. Ἦμην αἰχμάλωτος τοῦ πλήθους ἐκείνου, τῆς εὐθυμίας ἐκείνης καὶ τὸ ὑπέφερν κατ' ἀνάγκην ἐπὶ πολλὰς ὥρας.

Ἦσθαι ἀνακούφισιν τινα προσπαθῶν νὰ μὴ παρατηρῶ εἰς τὸ πρόσωπον τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθουν παντοῦ, ὅταν δὲ τὰ βλέμματά μου συνήντων τυχαίως δύο μαύρους ὀφθαλμούς, τὸ τραῦμα ἦτο σφοδρότερον, διὰ τὸ ἀπροσδόκητον, παρὰ ἐὰν ἀφηροῦσα τὸν κίνδυνον παρεσκευασμένος.

Εὐρισκόμην ἐν τῷ μέσῳ τῶν γυναικῶν τῆς Σεβίλλης, αἱ ὁποῖαι ἔχουν φροεράν φήμην!

Τὰς ἐβλεπον νὰ διέρχονται προσκολλημένας εἰς τοὺς βραχίονας τῶν συζύγων των καὶ τῶν ἐραστῶν των, ἔψαυον τὰς ἐσθῆτάς των, ἀνέπνεον τὸ ἄρωμά των, ἤκουον τὸν ἦχον τῆς τρυφερᾶς ὁμιλίας των καὶ τὸ αἶμα ἀνῆρχετο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, ὡς κύμα φλογός.

Εὐτυχῶς ἐνθυμήθην ὅτι ἐν Μαδρίτῃ εἶχον ἀκούσει ἀπὸ ἓνα Σιβιλλιανόν, ὅτι ὁ πρόξενος τῆς Ἰταλίας συνειθίζε νὰ διέρχεται τὰς ἐσπέρας του εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ υἱοῦ του· ἐζήτησα τὸ κατάστημα τοῦτο, ἐν αὐτῷ δὲ εὗρον τὸν πρόξενον καὶ ἐγχειρίζων πρὸς αὐτὸν συστατικὴν ἐπιστολὴν ἐνὸς φίλου του:

— Ἀγαπητὴ κύριε, τῷ εἶπον μὲ ὕψος δραματικόν, ὅπερ τὸν ἔκαμε νὰ γελάσῃ, βοήθησατέ με σεις. Ἡ Σεβίλλη μοῦ προξενεῖ φόβον.

Τὸ μεσονύκτιον ἡ πόλις δὲν εἶχε μεταβάλλει ὄψιν· ὑπῆρχεν ἀκόμη ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος καὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ φῶς. Ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐκλείσθην ἐντὸς τοῦ δωματίου μου μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ κατακλιθῶ. Χειρότερα καὶ χειρότερα.

Τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου ἔκειντο ἐπὶ τινος πλατείας, ὅπου περιεπάτει πλῆθος ἀνθρώπων περὶξ μουσικῆς, ἥτις ἀκαταπύστως ἐπακάνειζεν· ὅταν ἐτελείωσεν ἡ μουσικὴ ἤρχισαν αἱ κιθάροι, αἱ κραυγαὶ τῶν ὑδατοπωλῶν, τὰ ἄρματα, οἱ γέλωτες. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔπαυσεν ὁ θόρυθος.

Ὁ ὕπνος μου ἦτο γλυκὺς καὶ ὀδυνηρὸς συγχρόνως, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὀδυνηρὸς. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἤμουν ἐκτεμένος εἰς τὴν κλίνην μετὰ μίαν μεγάλην πλεξίδα συνεσφιγμένην μετὰ χιλιούς κόμβους καὶ ἡσθαι ἀνακούφισιν εἰς τὰ χεῖλη μου ἐν πυρίνῳ στόματι, ὅπερ μοῦ ἔφρασε τὴν ἀναπνοὴν καὶ περὶ τὸν λαιμόν μου δύο εὐρωστα χερσάκια, τὰ ὁποῖα ἔθλιβον τὴν κεφαλὴν μου ἐπάνω εἰς μίαν κιθάραν.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης μετέβην κατ' εὐθείαν πρὸς ἐπισκεψὶν τῆς Μητροπόλεως.

Διὰ νὰ περιγράψω ἀκριβῶς τὸ τεραστίον τοῦτο κτίριον, ἔπρεπε νὰ ἔχω πρόχειρον συλλογὴν ἐξ ὅλων τῶν μεγαλειτέρων ἐπιθίτων καὶ ἐξ ὅλων τῶν παραδοξοτέρων παρεμοιώσεων, αἵτινες ἐξῆλθον τῆς γραφίδος τῶν ὑπερβολικῶς τερατολόγων ὅλων τῶν χωρῶν, ὡς καὶ ἠθέλησαν νὰ εἰκονίσωσι κάτι τι τὸ θαυμασίως ὑψηλόν, τὸ τερατωδῶς εὐρύ, τὸ τρομακτικῶς βαθύ, τὸ ἀπιστεύτως μέγα.

Ὅταν ὁμιλῶ μετὰ τοὺς φίλους μου περὶ τοῦ ναοῦ τούτου, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶ, ὡς ὁ Μιραβὼ τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, *un colossal mouvement d' épaules*, καὶ φουσκῶν τὰ μά-

γουλα καὶ ἐξογκῶν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν φωνήν, ἀπαράλλακτα ὡς ὁ Θωμᾶς Σαλβίνης εἰς τὴν τραγωδίαν ὁ Σαμφῶν, ὅταν μετὰ φωνήν, πληροῦσαν ὅλον τὸ θέατρον, λέγει ὅτι αἰσθάνεται αὐξάνουσαν εἰς τὰ νεῦρά του τὴν ῥώμην.

Ὁ ὁμιλῶν περὶ τῆς Μητροπόλεως τῆς Σεβίλλης, κουράζεται, ὡς νὰ παίξῃ μέγα ἐμπνευστὸν ὄργανον ἢ νὰ συνδιαλέγεται ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην θεοβωδῶδες χαιμάρο.

Ἡ Μητρόπολις τῆς Σεβίλλης κεῖται μεμονωμένη ἐν τῷ μέσῳ εὐρυτάτης πλατείας, διὰ τοῦτο δύναται τις δι' ἐνὸς βλέμματος νὰ ἴδῃ ἀμέσως τὸ μέγεθος αὐτῆς. Τὴν πρώτην στιγμὴν ἐσκέφθην τὸ περίφημον λόγιον, τὸ ὁποῖον εἶπε τὸ Καπιτολιὸν¹ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, ἀποφασίζον τὴν 3 Ἰουλίου τοῦ 1401 τὴν ἀνέγερσιν τῆς νέας Μητροπόλεως: «*Ἄς ἀνεγείρωμεν τοιοῦτον μνημεῖον, ὥστε οἱ ἀπόγονοι ἡμῶν νὰ πλέγουν ὅτι ἡμεῖθα τρελλοὶ*».

Οἱ σεβάσμιμοι ἐκεῖνοι κανονικοὶ δὲν ἠπατήθησαν. Ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιωθῆτε περὶ τούτου πρέπει νὰ εἰσέλθετε. Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τῆς Μητροπόλεως εἶνε μεγαλοπρεπῆς καὶ ἐπιβλητικὴ, ἀλλ' ἀσυγκρίτως κατωτέρα τῆς ἐσωτερικῆς.

Ἐλλείπει ἡ πρόσοψις ὑψηλὸν τεῖχος περιβάλλει ὅλον τὸ κτίριον ἐν εἴδει φρουρίου. Ὅσον καὶ ἂν τὸ περιέλθετε, ὅσον καὶ ἂν τὸ παρατηρήσετε δὲν θὰ κατορθώσετε νὰ ἐννοήσετε τι περὶ τοῦ σχεδίου αὐτοῦ. Τὸ θαυμάζετε καὶ πλέον ἢ ἄπαξ ἀνακράζετε ἐκπληκτοὶ: «*εἶνε ἀπέραντον!*» ἀλλὰ δὲν ἰκανοποιεῖσθε καὶ σπεύδετε νὰ εἰσέλθετε ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐπιζήτουτες μεγαλειτέρων ἐκπληξιν.

Εἰσερχόμενοι κατὰ πρότερον μένετε ἐνεοί, νομίζετε ὅτι ἐγάθητε ἐντὸς ἀβύσσου καὶ ἐπὶ τινος στιγμᾶς δὲν κάμνετε ἄλλο ἢ νὰ διαγράφετε διὰ τοῦ βλέμματος ἀπέραντους καμπύλας ἀνά τὸν ἀπέραντον ἐκεῖνον χῶρον, οἰοεὶ ὅπως βεβαιωθῆτε ὅτι ἡ ὄρασις δὲν σὰς ἀπατᾷ καὶ ἡ φαντασία σας δὲν πλανᾷται.

Μετὰ τοῦτο πλησιάζετε εἰς ἓνα ἐκ τῶν κίωνων, τὸν θαυμάζετε καὶ βλέπετε τοὺς ἄλλους μακράν. Εἶνε χονδροὶ ὡς πύργοι καὶ φαίνονται τόσον λεπτοί, ὥστε τρομάζετε ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι τὸ κτίριον στηρίζεται ἐπ' αὐτῶν.

Τοὺς διατρέχετε ἓνα πρὸς ἓνα, μετὰ ταχὺ βλέμμα, ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τοῦ θόλου, καὶ νομίζετε ὅτι δύνασθε νὰ ἀριθμήσετε τὰς στιγμὰς τὰς ὁποίας διανύει τὸ βλέμμα σας ὡς ὅπως ἀνέλθῃ.

Εἶνε πέντε νάρθηκες, ἕκαστος τῶν ὁποίων θὰ ἀπατέλει μίαν μεγάλην ἐκκλησίαν. Ἐν τῷ μεσσίῳ ἠδύνατο νὰ διέλθῃ μετὰ τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ μίαν ἄλλην Μητρόπολις μετὰ τὸν θόλον τῆς καὶ τὸ κωδωνοστάσιόν τῆς. Πάντες ὁμοῦ ἀποτελοῦσιν ἐξήκοντα ὀκτὼ παμμεγίστους θόλους, παρατηροῦντες δ' αὐτοὺς νομίζετε ὅτι ἀπομακρύνονται βραδέως καὶ ἀνυψοῦνται.

Τὸ πᾶν εἶνε παμμεγίστον ἐν τῇ Μητροπόλει ταύτῃ. Ὁ μέγας σηκός, κείμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κυρίου νάρθηκος εἶνε τόσον ὑψηλός, ὥστε σχεδὸν ἐγγίζει τὸν θόλον· φαίνεται ὡς νὰ ἔγινε διὰ γίγαντας ἱερεῖς, διὰ τοὺς ὁποίους τὰ κοινὰ θυσιαστήρια δὲν φθάνουν μέχρι τοῦ γόνατος αὐτῶν.

Ἡ πασχαλινὴ λαμπὰς φαίνεται ὡς ἰστός πλοίου, τὸ δὲ ὀρειχάλκινον κηροπήγιον ὅπερ τὴν ὑποβαστάζει ὡς κίων τοῦ ναοῦ· τὰ ὄργανα φαίνονται ὡς οἰκίαι, τὸ δὲ χοροστάσιον εἶνε ἀληθὲς μουσεῖον γλυπτικῆς καὶ λεπτοουργικῆς, ἄξιον αὐτὸ μόνον νὰ καταναλώσῃ ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν τοῦ ἐπισκόπου.

Οἱ σηκοὶ εἶνε ἀντάξιον τοῦ ναοῦ· ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουν τὰ ἀριστουργήματα ἐξήκοντα ἐπτά γλυπτῶν καὶ τριάκοντα ὀκτὼ ζωγράφων. Ὁ Μοντανέ, ὁ Ζουρβάραν, ὁ Μουρίλλος, ὁ Βαλδές, ὁ Χερρέρας, ὁ Βολδάν, ὁ Ροέλας, ὁ Καμπάνας, ἔχουν ἀφήσει ἐκεῖ ἀνεξάλειπτα ἴχνη τῶν χειρῶν των.

Ὁ σηκός τοῦ ἀγίου Φερδινάνδου, ὅστις περικλείει τοὺς τάφους τοῦ βασιλέως τούτου, τῆς συζύγου του Βεατρίκης, τοῦ Ἀλφόνσου τοῦ Σοφοῦ, τοῦ περιωνύμου ὑπουργοῦ Φλορίδου Βλάγκκ, καὶ ἄλλων ἐπισήμων προσώπων, εἶνε ἐκ τῶν ὠραιτέρων καὶ πλουσιωτέρων.

1. Συνέδριον κανονικῶν.

Τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου, τοῦ λυτρώσαντος τὴν Σεβίλλην ἀπὸ τῆς κυριαρχίας τῶν Ἀράβων, ἐνδεδυμένον τὴν πολεμικὴν του στολὴν, μὲ τὸ διάδημα καὶ τὴν χλαμύδα, ἀναπαύεται ἐντὸς κρυσταλλίνου κιβωτίου, κεκαλυμμένου διὰ πέπλου.

Εἰς τὴν μίαν πλευρὰν εἶνε τὸ ξίφος, ὅπερ ἔφερε τὴν ἡμέραν τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Σεβίλλην, καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἡράβδος, ἔμβλημα προσταγῆς. Ἐν τῷ ἰδίῳ ἐκείνῳ σηκῷ φυλάσσεται μικρὸν εἰκόνισμα τῆς Παναγίας ἐξ ἐλεφαντόδοντος ὅπερ ὁ ἅγιος βασιλεὺς ἔφερε μαζὴ του εἰς τὰς μάχας καὶ ἄλλα λείψανα μεγάλης ἀξίας.

Εἰς τοὺς ἄλλους σηκούς ὑπάρχουν μεγάλοι βωμοὶ ἐκ μαρμαροῦ, τάφοι γοθτικοί, ἀγάλματα ἐκ λίθου, ἐκ ξύλου, ἐξ ἀργύρου, κλεισμένα ἐντὸς μεγάλων κρυσταλλίνων κιβωτίων, μὲ τὸ στήθος καὶ τὰς χεῖρας γεμάτας ἀπὸ ἀδάμαντας καὶ ρουμπίνια, καὶ λαμπρὰ εἰκόνες, τὰς ὁποίας, δυστυχῶς, τὸ ὀλίγον ρῶς, ὅπερ καταπίπτει ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ παράθυρα, δὲν φωτίζει τόσον. Ὅστε νὰ δύναται τις νὰ τὰς θαυμάσῃ ἐν ὄλῃ αὐτῶν τῇ ὀραϊότητι.

Ἀφοῦ ἐπισκοπήσετε τοὺς σηκούς, τὰς εἰκόνες, τὰ ἀγάλματα, ἀρχίζετε ἐκ νέου, ἄνευ τινὸς παύσεως, νὰ θαυμάζετε τὴν Μητρόπολιν ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ, καὶ ἐὰν ἐπιτρέπεται ἡ φράσις, τρομερῶς αὐτῆς ὄψει.

Ἀπὸ τὰ ὕψη ἐκεῖνα, τὰ προξενούντα ὀλίγον, τὸ βλέμμα καὶ ὁ νοῦς σας ἐπαναπίπτουσιν εἰς τὴν γῆν, ὡς νὰ ἐζήτουν ὀλίγων στιγμῶν ἀνάπαυσιν καὶ νέας δυνάμεις διὰ ν' ἀνέλθουν ἐκ νέου. Καὶ αἱ εἰκόνες δὲ αἵτινες βρίθουσιν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σας εἶνε ἀνάλογοι πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ναοῦ: ἄγγελοι παρμύγιστοι, κεφαλαὶ τεραστίου χερουβαίμ, πτέρυγες μεγάλαι ὡς ἰστία πλοίων.

Ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν σας κάμνει ἡ Μητρόπολις αὕτη εἶνε καθ' ὅλοκληρίαν θρησκευτικὴ. ἀλλ' ὄχι μελαγχολικὴ: εἶνε τὸ αἶσθημα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μεταφέρει τὸν νοῦν εἰς τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις καὶ εἰς τὴν φοβερὰν σιγὴν, ὅπου ἐπνίγεται ὁ νοῦς τοῦ Λεοπάρῳ: εἶνε αἶσθημα τι πλήρες πόθου καὶ θάρρους, τὸ εὐχάριστον ῥίγος ὅπερ αἰσθάνεται τις εἰς τὸ χεῖλος ἀθύσσου τινός, ἡ σύγχυσις καὶ ἡ ταραχὴ τῶν μεγάλων ἰδεῶν, ὁ θεῖος τρόμος τοῦ ἀπείρου.

Ὡς δὲ εἶνε ἡ ποικιλοτέρα μητρόπολις τῆς Ἰσπανίας. (καθόσον πάσαι αἱ ἀρχιτεκτονικαὶ καὶ ἡ γοθτικὴ, καὶ ἡ γερμανικὴ, καὶ ἡ ἑλληνιστικὴ, καὶ ἡ ἀραβικὴ, κατέλιπον ἐπ' αὐτῆς ἴχνη) οὕτως ἐπίσης εἶνε ἡ πλουσιωτέρα καὶ ἡ προνομιοχοτέρα.

Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς μεγαλειτέρας ἰσχύος τοῦ κλήρου, ἐκκίοντο ἐν αὐτῇ καθ' ἔτος εἴκοσι χιλιάδες λίτραι κηροῦ ἐτελοῦντο καθ' ἑκάστην, ἐπὶ ὀγδοήκοντα βωμῶν, πεντακόσαι λειτουργοὶ ὁ οἶνος, ὅστις ἐξωδεδύετο εἰς τὴν θυσίαν, ἀνῆρχετο εἰς τὴν ἀπίστευτον ποσότητα τῶν δεκαοκτῶ χιλιάδων ἐπτακοσίων πενήκοντα λιτρῶν.

Οἱ κανονικοὶ ὑπηρετοῦντο ὡς μονάρχαι, ἤρχοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ λαμπρῶν ὀχημάτων, συρομένων ὑπὸ ὑπερηφάνων ἵππων, ἐρριπίζοντο ἐνῶ ἐλειτούργουν, ὑπὸ τῶν κληρικῶν διὰ μεγάλων ριπιδίων, κοσμομένων διὰ πτερῶν καὶ μαργαριτῶν, δικαίωμα, ὅπερ εἶχε χρηρηγηθῆ αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Πάπα, καὶ οὕτως ἐπωφελοῦνται ἀκόμη τινὲς σήμερον.

Εἶνε περιττὸν νὰ ὁμιλήσω περὶ τῶν ἐορτῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, αἱ ὁποῖαι ἀκόμη καὶ τώρα εἶνε ἐξακουσταὶ εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς τὰς ὁποίας συρρέει πλῆθος ἀνθρώπων ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Εὐρώπης.

[Ἔπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΠΟΛΥ ΠΛΟΥΣΙΑ

(Κατὰ τὸν Paul Bonhomme).

Ὑπὸ τὸ μελιχρὸν φῶς τῆς λάμπας τῆς, τεθειμένης ἐπὶ παρακειμένης τραπέζης, ἡ θεῖα Κατίνα πλέκει καλτσας διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς. Ἐκεῖ παραπλεύρως τῆς εἶνε πεταμένη μία καλτσά ἐτοιμὴ καὶ περιμένει τὴν σύντροφόν τῆς, ἐνῶ ἡ θεῖα Κατίνα μὲ τὸ μελανὸν σκούφωμά τῆς μὲ ταῖς μαύραις δαντέλαις, σηκῶνει τὰ μάτια ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα, νὰ δῇ τὸ ἀντικρινὸ ρολόγι, μὲ ὄψιν ἀνθρώπου ποῦ κἄποιον περιμένει.

Σὲ λίγο θὰ κτυπήσουν ἐννεά.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ θεῖα Κατίνα Μελιχάρη ἐφαίνετο πολὺ ἀνήσυχη. Ἡ φυσιογνωμία τῆς, ἡσυχὴ πάντοτε, ἐπρόδιδεν ὅμως ἐκτάκτως μυστικὴν ἐνσκόλησιν. Ἐξαφνα ἐκτύπησε τὸ κουδούνι. Προσέχει, ἀκούει βήματα ἀνδρικό, σὲ λίγο ἡ θύρα ἀνοίγει καὶ παρουσιάζεται ἕνας νέος ἡψηλὸς καὶ ἔμμορφος.

— Καλησπέρα, θεῖα μου.

— Καλησπέρα, καλησπέρα, παιδί μου, καὶ ἡ θεῖα Κατίνα χαρούμενη σηκῶνεται στῆς μύταις τῶν ποδιῶν τῆς καὶ τὸν φιλεῖ... Σὲ περιμένα... λοιπὸν τί νέα;

Ἀπὸ τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου τοῦ Θωμᾶ, ἐνόησεν ἁμέσως ἡ θεῖα, ὅτι τὰ νέα δὲν ἦσαν καλὰ καὶ ἔτσι σκυμένη ὅπως ἦταν ἐνῶ ἐτοιμαζέτο νὰ καθῆται:

— Τί τρέχει; τοῦ λέγει.

— Εἶχα πληροφορίας, ἀπεκρίθη μελαγχολικῶς ὁ νέος, καὶ ἔπεσε σ' ἕνα κάθισμα.

— Καὶ λοιπὸν;

— Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὁ γάμος μου μὲ τὴν Ἰουλίαν.

— Καὶ γιατί, παρακαλῶ; ἠρώτησεν ἡ θεῖα Κατίνα, ἐκπληκτος.

— Γιατί εἶνε πολὺ πλουσία.

Ἡ θεῖα Κατίνα τὸν ἐκύτταξε χωρὶς νὰ καταλαβαῖν τι ποτε. Ἐκεῖνος ἐπλησίασε καὶ ἄρχισε ζωηρῶς:

— Ὡς τώρα ἔλεγαν ὅτι ἡ Ἰουλίαν ἔχει δικασίας ἕως τριακοσίας χιλιάδες, μὰ τώρα ἔμαθα θετικὰ πῶς θὰ τῆς δώσουν πεντακόσας... Ναι, θεῖα... πεντακόσας... καὶ πάλι ἔχει ὁ Θεός, γιατί περιμένει καὶ ἄλλα, εἶπεν ὁ Θωμᾶς μὲ ὕφος ἀνθρώπου χωρὶς ἐλπίδα.

— Μὰ στὸ Θεό σου, πῶς μπορεῖς καὶ λὲς τέτοια λόγια, ἐστέναξεν ἡ θεῖα Κατίνα μὲ συνηνωμένα τὰ χεῖρά τῆς. Καὶ γι' αὐτὸ λοιπὸν λὲς πῶς δὲν μπορεῖς νὰ νυμφευθῆς τὴν Ἰουλίαν;

— Μὰ, θεῖα μου, πῶς θέλεις νὰ συγκατανεύσουν οἱ γονεῖς τῆς νὰ μοῦ τὴν δώσουν, ἐμένα ποῦ δὲν ἔχω πεντάρα; Γιατί ἐπὶ τέλους τί ἔχω;

Ἡ γράια θεῖα ἐσηκώθη καὶ μὲ ὕφος ἀξιοπρεπεῖας κωμικῆς:

— Μὲ συγχωρεῖς, ἀνεψιέ μου, ἀνέκραξεν, ἔχεις καὶ πολλὰ μαλίστα. Ἐχεις ἀνατροφὴν, ἔχεις καρδιά, ἔχεις τάξιν. Ἐχεις ὅτι χρειάζεται γιὰ νὰ κάμῃς μίαν γυναῖκα εὐτυχῆ, φθάνει νὰ εἶνε ἀγαπητὴ καὶ νὰ σ' ἀρέσῃ.

— Βέβαια, θεῖα μου, βέβαια, μὰ ἂν μποροῦσα εἰς αὐτὰ τὰ — ἄς τὰ ποῦμε — προτερήματα, νὰ προσθέσω καὶ μερικὰς χιλιάδες, ἄς ἦταν καὶ 150 ἢ 100, εἴ τότε θὰ εἶχα ἀκόμη πειὸ πολὺ ἀνατροφὴ, πειὸ πολὺ καρδιά, πειὸ πολὺ

τάξι, εἰς τὰ μάτια τοῦ πατέρα, τῆς μητέρας καὶ ὅλης τῆς οικογενείας.

— Ἄ! λοιπὸν δὲν τὴν ἀγαπᾷ;

— Ἐγώ; ἐγὼ δὲν τὴν ἀγαπῶ τὴν Ἰουλίαν;

— Τότε λοιπὸν, ἐγὼ σοῦ λέγω πῶς τὸ συνοικέσιον αὐτὸ θὰ γίνῃ.

— Μὰ πῶς θέλετε... ἄνθρωποι ποῦ ζοῦν μὲ τέτοια πολυτέλεια... ποῦ ἔχουν πέντε ὑπηρέτας...

— Πέντε ὑπηρέτας; ἔχουν πέντε ὑπηρέτας;

— Βέβαια, θεῖα, καὶ μιὰ πολυτέλεια...

— Τί τὰ θεῖς, παιδί μου, ἔτσι εἶνε σήμερον ἡ ἐποχὴ. Στὸν καιρὸ μου, ὅταν ἦταν ὁ μακαρίτης Ὁθων, τὰ κορίτσια ἦταν περιορισμένα καὶ δὲν ἐχόρευαν, τώρα... ὅλο στὸ χορὸ...

— Εὐτυχῶς, λέγει ὁ Θωμᾶς, χορευτὴς φοβερός.

Καὶ ἔπειτα προσθέτει:

— Καὶ πάλι, μήπως ἐγὼ θὰ μπορῶ μὲ τὰ 300 φράγκα ποῦ πέρνω στὸ ὑπουργεῖο, νὰ κάνω τῆς γυναῖκάς μου τέτοιο λουσο; Ἐρεῖς πῶς κρατοῦν σπῆτι στὴν Λεωφόρο Ἀμαλίας, κάθε βράδυ θέατρο, πολυτέλειαι, χοροὺς. Εἶνε προτιμότερον νὰ μὴ τὴν πάρω... ἔπειτα δὲ ἐλπίζω πῶς ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Βαρχλῆ θὰ ἐνόησαν...

— Τί; μήπως ἐκοψες τὰς σχέσεις σου; ἐστέναξεν ἐν ὀργῇ ἡ θεῖα Κατίνα.

— Ἀκριβῶς, δηλαδὴ ὄχι, μὰ ἔπυσα νὰ πηγαίνω εἰς τὰς προσκλησεις των. Τὴν τελευταίαν φορὰν προσεκοιμήθη ἀδιαθεσίαν. Προχθὲς ἀκόμη μὲ προσεκάλεσαν στὸ τσαί, μὰ...

— Ἔ, καὶ σὺ τί ἔκαμες;

— Ἐπῆγα καὶ πλάγισα, θεῖα μου... ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ.

Αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ θεῖα Μελιχάρη ἐσηκώθη μανιώδης. Ἔβγαλε, ἔβγαλε τὰ γυαλιὰ της, ἔκμαε μερικαῖς βόλταις καὶ ἔπειτα πάλιν ἐκάθησε διὰ ν' ἀρχίσῃ:

— Ἄ! μὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν, ἄξιζε τὸν κόπο γιὰ νὰ μὲ βάλῃς σὲ τόσο κόπο νὰ παρακκλέσω τὴν κυρίαν Κουτάνη γιὰ νὰ προσκληθῆς εἰς τοῦ Βαρχλῆ. Ὅριστε ἰκανοποιήσεις ἀπὸ τὸν προκομμένο ἀνεψιὸ σου, ποῦ περνᾷ κοντὰ στὴν εὐτυχία καὶ δὲν τὸ πέρνει μυρωδιά.

Ἐσηκώθη καὶ πάλιν, ἐπῆγε κοντὰ στὸν Θωμᾶ, ἔσκυψε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐρεῖς πῶς αὐτὸ ποῦ ἔκαμες εἶνε ἀγένηαι; ξέρεις πῶς εἶνε κακὴ πράξις; ν' ἀφήνῃς μιὰ κόρη νὰ ὑποθέτῃ πῶς ἔχει σκοποὺς γι' αὐτὴν καὶ νὰ ἐμποδίζῃς ἄλλους νὰ ἐνεργήσουν; Γιατὶ εἶμαι βεβαία, εἶμαι βεβαία, ἀνέκραξεν ἡ θεῖα Κατίνα, πῶς ἡ Ἰουλίαν ἦτον πεπεισμένη πῶς θὰ τὴν ζητοῦσες.

— Πιθανόν, ἐψιθύρισεν ὁ Θωμᾶς.

— Ὁραῖα τὰ ἐσιγύρισε, ἀνεψιέ μου, μὲ τὴν ιδέα σου πῶς εἶνε πολὺ πλουσία. Καὶ τώρα ὅλα, πλάνη. Νὰ τί θὰ πῆ νὰ ἐνεργῆς χωρὶς νὰ λὲς τίποτε εἰς τὴν θεῖαν σου. Εἶνε βλέπει γρη῏ καὶ δὲν ξέρει ἀπ' αὐτὰ, ἐξηκολούθησεν ἡ γραία θεῖα μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Ἔ, λοιπὸν τότε κλεισέ την, σατόωσέ την, ἔτσι δὲν θὰ ἀκοῦς καὶ ταῖς συμβουλαῖς της.

Εἰς τὰ λόγια της αὐτὰ καὶ ὁ Θωμᾶς ἠσθάνθη τὰ μάτια του ὑγρά. Ἐσηκώθη καὶ τὴν ἐφίλησε.

— Ἐλα, θεῖσά μου, μὴ κλαῖς. Αὐτὸ ποῦ ἔκαμα τὸ ἔκαμα ἀπὸ λεπτότητα, καὶ πάλι σὲ βεβαίω πῶς ἐγὼ πρῶτος ἐλυπήθηκα.

— Ναι, τὰ λὲς αὐτὰ, μὰ ἐγὼ θαρρῶ πῶς τοὺς ἔδωκες νὰ καταλάβουν ὅτι ἀπεσύρεσαι.

— Καθόλου, μόνο ποῦ δὲν ἐπῆγα εἰς τὰς προσκλησεις των.

— Καὶ δὲν σοῦ φαίνεται ἀρκετό! Ὅστερ' ἀπὸ τέτοια ἀνόητη ἀφορμὴ τῆς ἀδιαθεσίας, πᾶσι παιά! Καὶ ἡ καὶ μὲναις ἡ θεῖαις κάθονται καὶ κάνουν ὄνειρα. Καὶ ἡ γὼ ποῦ ἔλεγα πῶς θὰ φορέσω πάλι τὸ φόρεμά μου ἐκεῖνο τὸ λιλά... Καὶ ἡ γὼ ποῦ ἔλεγα πῶς θὰ εἶχα κατι τόσα ἀνεψάκια, νᾶρχονται ν' ἀνεβαίνουν στὰ γόνατά μου καὶ νὰ μοῦ ἀνακατεύουν τὸ μαλλί. Νᾶμαι τώρα, ὄχι παιά χωρὶς αὐτὰ ποῦ ἐσυλλογιζόμεν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ιδέα πῶς δὲν μπόρεσα νὰ κάμω τίποτε γιὰ τὴν εὐτυχία αὐτοῦ τοῦ ἐλεεινοῦ τοῦ ἀνεψιοῦ μου.

Ὁ Θωμᾶς τὴν ἀγκάλιασε καὶ ἔμειναν καὶ οἱ δύο βυθισμένοι στὰς σκέψεις των. Ἡ θεῖα Κατίνα ἔβλεπε νὰ πέφτῃ εἰς ἐρείπιαν τὸ ἔργον ποῦ ἐκτιζε καὶ ὁ Θωμᾶς ἐκύτταζε νὰ περνᾷ ἀπὸ ἐμπρός του ἡ χαμένη εὐτυχία του, τὸ ἔμμορφο φάντασμα τῆς Ἰουλίας Βαρχλῆ, ποῦ τὸ πρωτοεῖδε ἓνα βράδυ στὸν ἀνεμοστρόβιλο τοῦ χοροῦ, φάντασμα ποῦ τὸ ἔβλεπε πάντα στὰ ὄνειρά του, γυναῖκα ξανθὴ, λεπτοκαμωμένη, μὲ ὠραῖο μέτωπο, μὲ μάτια λαμπερὰ καὶ γλυκὰ.

(Ἔπειτα τὸ τέλος).

ΞΙΣΩΠΟΣ

ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΑΣ

ἀνακαινισθὲν ὁλόκληρον διὰ νέων καὶ ὅλων ἐκλεκτῶν καὶ διαφόρων εἰδῶν στοιχείων ἐκ τῶν Καταστημάτων τοῦ ρέκτου κ. ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, τοῦ ὁποῦ τοῦ στοιχειογυτήρια διευθύνει ὁ κάλλιστος παρ' ἡμῖν τεχνίτης κ. Μηλιάδης, ἀναλαμβάνει εἰς ἀνὴποτε τυπογραφικὴν ἐργασίαν, ὑποσχόμενον ἄκραν φιλοκαλίαν καὶ πρὸ πάντων

τιμὰς συγκαταβατικὰς.

•Ἡ Διεύθυνσις.

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων προσηγομένων ἐτῶν εὐρισκονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖῳ ἡμῶν, ὁδὸς Πρωαστείου, ἀριθ. 10.

Hebe's

Hair Restorer Τὸ κάλλιστον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριχῶν. Δὲν εἶναι βαφή, ἀλλ' ἐπαναθίδει εἰς τὰς τρίχας τὴν προτέραν αὐτῶν χροίαν διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἐπιβλαβῆ οὐσίαν περιέχει· εἶναι ἀχρουν καὶ διαυγὲς ὡς τὸ ὕδωρ.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Λονδίῳ.

Εὐρίσκειται ἐν Ἀθήναις μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Κορίννης» ὁδὸς Πρωαστείου ἀριθ. 10 καὶ τιμᾶται ἐκάστη φιάλη **Δραχμὰς ἑπτά**. (Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 8).

Κ Ο Μ Ψ Ο Τ Α Τ Ο Ι

ΚΑΙ

ΕΥΘΗΝΟΤΑΤΟΙ

Η Μ Ε Ρ Ο Δ Ε Ι Κ Τ Α Ι

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ»

Ὁδὸς Πρωαστείου ἀρ. 10.